Draft Release Version

ओं नमः परमात्मने श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदिय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

द्वितीय काण्डे प्रथमः प्रश्नः

Table of Contents

2 कृष्ण यजुर्वेदिय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	3
2.1 द्वितीय काण्डे प्रथमः प्रश्नः – पशुविधानम्	3

ओं नमः परमात्मने श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ओं

2 कृष्ण यजुर्वेदिय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

2.1 <u>द्वितीय काण्डे प्रथमः प्रश्नः – पशुविधानम्</u> T.S.2.1.1.1 - Kramam

वायव्य श्रेतम् । श्रेतमा । आ लभेत । लभेत भूतिकामः ।

भूतिकामो वायुः । भूतिकाम् इति भूति – कामः । वायुर् वै ।

वै श्लेपिष्ठा । श्लेपिष्ठा देवता । देवता वायुम् । वायुमेव । एव स्वेन ।

स्वेन भागध्येन । भागध्येनोप । भागध्येनेति भाग – ध्येन ।

उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनम् । एनम् भूतिम् । भूतिम्

गमयति । गमयति भवति । भवत्येव । एवातिश्लिप्रा । अतिश्लिप्रा

""
देवता । अतिश्लिप्रत्यति – श्लिप्रा । देवतेति । इत्याहुः । आहुः सा ।

सैनम् । एनमीश्लरा । ईश्लरा प्रदहः । प्रदह इति । प्रदह इति

प्र – दहः । इत्येतम् । एतमेव । एव सन्तम् । सन्तं वायवे । वायवे

नियुत्वते । नियुत्वत् आ । नियुत्वत् इति नि – युत्वते । आ लभेत ।

लभेत नियुत् । नियुद् वै । नियुदितिं नि – युत् । वा अस्य । अस्य धृतिः । धृतिर् धृतः । धृत एव । एव भूतिम् । भूतिमुपं । उपैति । एत्यप्रदाहाय । अप्रदाहाय भवति । अप्रदाहायत्यप्र – दाहाय । भवत्येव । एव वायवें । 1 (50/57) T.S.2.1.1.2 - Kramam वायवै नियुत्वते । नियुत्वत आ । नियुत्वत इति नि – युत्वते । आ लंभेत । लभेत ग्रामकामः । ग्रामकामो वायुः । ग्रामकाम इति ग्राम–कामः । वायुर् वै । वा इमाः । इमाः प्रजाः । प्रजा नस्योताः । प्रजा इति प्र – जाः । नस्योता नेनीयते । नस्योता इति निस – ओताः । नेनीयते वायुम् । वायुमेव । एव नियुत्वन्तम् । . नियुत्वन्त ७ स्वेन । नियुत्वन्तमिति नि–युत्वन्तम् । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै प्रजाः । प्रजा नस्योताः । प्रजा इति प्र – जाः । नस्योता नि । नस्योता इति नसि – ओताः । नि यच्छति । यच्छति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवति नियुत्वते । नियुत्वते भवति । नियुत्वत इति नि – युत्वते ।

भवति ध्रुवाः । ध्रुवा एव । एवास्मै । अस्मा अनंपगाः । अनंपगाः नियुत्वते । अनंपगाः इत्यनप-गाः । करोति वायवे । वायवे नियुत्वते । नियुत्वत् आ । नियुत्वत् इति नि – युत्वते । आ लभेत । लभेत नियुत्वत् आ । नियुत्वत् इति नि – युत्वते । आ लभेत । लभेत नियुत्वत् आ । प्रजाकामः प्राणः । प्रजाकाम इति प्रजा – कामः । प्राणो वै । प्राण इति प्र – अनः । वै वायुः । वायुरपानः । अपानो नियुत् । अपान इत्यप – अनः । नियुत् प्राणापानौ । नियुदिति नि – युत् । प्राणापानौ खलु । प्राणापानाविति प्राण – अपानौ । वलु वै । वा एतस्य । एतस्य प्रजायाः । प्रजाया अप । प्रजाया इति प्र – जायाः । 2 (50/67)

T.S.2.1.1.3 - Kramam

उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै प्राणापानाभ्याम् । प्राणापानाभ्याम् प्रजाम् । प्राणापानाभ्यामिति प्राण – अपानाभ्याम् । प्रजाम् प्र । प्रजामिति प्र – जाम् । प्र जनयति । जनयति विन्दते । विन्दते प्रजाम् । प्रजां वायवे । प्रजामिति प्र – जाम् । वायवे नियुत्वते । नियुत्वत आ । नियुत्वत इति नि – युत्वते । आ लभेत । लभेत ज्योगामयावी । ज्योगामयावी प्राणः । ज्योगामयावीति ज्योक् – आमयावी । प्राणो वै । प्राण इति प्र – अनः । वै वायुः । वायुरपानः । अपानो नियुत् । अपान इत्यप – अनः । नियुत् प्राणापानौ । नियुदिति नि – युत् । प्राणापानौ खलुं । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । खलु वै । वा एतस्मात् । एतस्मादप । अपं क्रामतः । क्रामतो यस्यं । यस्य ज्योक् । ज्योगामयति । आमयति वायुम् । वायुमेव । एव नियुत्वन्तम् । नियुत्वन्त७ स्वेन । नियुत्वन्तमिति नि – युत्वन्तम् । स्वेन भागधैयेन । भागधैयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । 3 (50/65)

T.S.2.1.1.4 - Kramam

धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् प्राणापानौ । प्राणापानौ दधाति । प्राणापानाविति प्राण – अपानौ । दधात्युत । उत यदि । यदीतासुः । इतासुर् भवति । इतासुरितीत-असुः । भवति जीवति । जीवत्येव । एव प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वा इदम् । इदमेकः । एक आसीत् । आसीथ् सः । सौऽकामयत । अकामयत प्रजाः । प्रजाः पशून् । प्रजा इति प्र - जाः । पशून्थ् सृजय । सृजयिति । इति सः । स आत्मनः । आत्मनो वपाम् । वपामुत् । उदिक्खदत् । अक्खिदत् ताम् । तामग्नौ । अग्नौ प्र । प्रागृह्णात् । अगृह्णात् ततः । ततोऽजः । अजस्तूपरः । तूपरः सम् । समभवत् । अभवत् तम् । त७ स्वायै । स्वायै देवतायै । देवताया आ । आऽलभत । अलभत ततः । ततो वै । वै सः । स प्रजाः । प्रजाः पशून् । प्रजा इति प्र – जाः । पशूनसृजत । अस्जत यः । यः प्रजाकामः । प्रजाकामः पश्कामः । प्रजाकाम इति प्रजा – कामः । 4 (50/56)

T.S.2.1.1.5 - Kramam

पशुकामः स्यात् । पशुकाम इति पशु – कामः । स्याथ् सः । स एतम् । एतम् प्राजापत्यम् । प्राजापत्यमजम् । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । अजम् तूपरम् । तूपरमा । आ लभेत । लभेत प्रजापतिम् । प्रजापतिमेव । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै प्रजाम् । प्रजाम् पशून् । प्रजामिति प्र – जाम् । पशून् प्र । प्र जनयति । जनयति यत् । यच्छ्मश्रुणः । इमश्रुणस्तत् । तत् पुरुषाणाम् । पुरुषाणा 🗸 रूपम् । रूपं ँयत् । यत् तूपरः । तूपरस्तत् । तदश्चानाम् । अश्वानां यत् । यदन्यतोदन् । अन्यतोदन् तत् । अन्यतोदन्नित्यन्यतः – दन्न् । तद् गवाम् । गवां यत् । यदव्याः । अर्व्या इव । इव शफाः । शफास्तत् । तदवीनाम् । अवीनां यत् । यदजः । अजस्तत् । तदजानाम् । अजानामतावन्तः । एतावन्तो वै । वै ग्राम्याः । ग्राम्याः पशवः । पशवस्तान् । तान् रूपेण । 5 (50/56)

T.S.2.1.1.6 - Kramam

रूपेणैव। एवाव। अव रुन्धे। रुन्धे सोमापौष्णम्। सोमापौष्णम् त्रैतम् । सोमापौष्णमितिं सोमा – पौष्णम् । त्रैतमा । आ लभित । लभेत पशुकामः । पशुकामो द्वौ । पशुकाम इति पशु – कामः । द्वौ वै। वा अजायै। अजायै स्तनौ। स्तनौ नाना। नानैव। एव द्वौ । द्वाविभ । अभि जायेते । जायेते ऊर्जम् । जायेते इति जायते । ऊर्जम् पुष्टिम् । पुष्टिम् तृतीयः । तृतीयः सोमापूषणौ । सोमापूषणावेव । सोमापूषणाविति सोमा – पूषणौ । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप। भागधेयेनेति भाग - धेयेन। उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मै पशून् । पशून् प्र। प्र जनयतः । जनयतः सोमः । सोमो वै । वै रंतोधाः । रेतोधाः पूषा । रेतोधा इति रेतः – धाः । पूषा पंशूनाम् । पशूनाम् प्रजनयिता । प्रजनयिता सोमः । प्रजनयितेति प्र – जनयिता । सोम एव । एवास्मै । अस्मै रेतः । रेतो द्यांति । द्यांति पूषा । पूषा पशून् । पशून् प्र । प्र जनयति । जनयत्यौदुम्बरः ।

औदुम्बरो यूपः ()। यूपों भवति । भवत्यूर्क् । ऊर्ग्वै । वा उदुंबरः । उदुम्बर ऊर्क् । ऊर्क् पशवः । पशवं ऊर्जा । ऊर्जैव । एवास्मैं । अस्मा ऊर्जम् । ऊर्जम् पशून् । पशूनवं । अवं रुन्धे । रुन्ध इति रुन्धे ॥ ६ (६३/७०) (अप्रदाहाय भवत्येव – प्रजाया – आमयति वायुमॆव नियुत्वत७ स्वॆन भागधॆयॆनॊप – प्रजाकाम – स्तान् – यूप - स्त्रयोदश च) (A1) T.S.2.1.2.1 - Kramam प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजा असृजत । प्रजा इति प्र-जाः । असृजत ताः । ता अस्मात् । अस्माथ् सृष्टाः । सृष्टाः पराचीः । पराचीरायन्न् । आयन् ताः । ता वरुणम् । वरुणमगच्छन् । अगच्छन् ताः । ता अनु । अन्वैत् । ऐत् ताः । ताः पुनः । पुनरयाचत । अयाचत ताः । ता अस्मै । अस्मै न । न पुनः । पुनरददात् । अददाथ् सः । सौऽब्रवीत् । अब्रवीद् वरम् । वरं वृणीष्व । वृणीष्वार्थ । अथं मे । मे पुनः । पुनर् देहि । देहीति । इति तासाम् । तासां वरम् । वरमा । आऽलभत । अलभत सः । स कृष्णः । कृष्ण एकशितिपात् । एकशितिपादभवत् ।

एकिशितिपादित्येक - शितिपात् । अभवद् यः । यो वरुणगृहीतः । वरुणगृहीतः स्यात् । वरुणगृहीत् इति वरुण-गृहीतः । स्याथ् सः । स्याथ् सः । स्याप् । एतं वारुणम् । वारुणम् कृष्णम् । कृष्ण मेकिशितिपादम् । एकिशितिपादमा । एकिशितिपादमित्येक - शितिपादम् । आ लभेत । लभेत वरुणम् । वरुणमेव । ७ (50/55)

T.S.2.1.2.2 - Kramam

प्व स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति

भाग – धेयेन । उप धावित । धावित सः । स एव । एवैनम् ।

एनं वरुणपाशात् । वरुणपाशान् मुञ्चित । वरुणपाशादिति

वरुण – पाशात् । मुञ्चित कृष्णः । कृष्ण एकिशितिपात् ।

एकिशितिपाद् भवित । एकिशितिपादित्येक – शितिपात् । भवित

वारुणः । वारुणो हि । ह्येषः । एष देवतया । देवतया समृद्ध्यै ।

समृद्ध्यै सुवर्भानुः । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । सुवर्भानुरासुरः ।

स्वर्भानुरिति सुवः – भानुः । आसुरः सूर्यम् । सूर्यम् तमसा ।

नमसाऽविद्ध्यत् । अविद्ध्यत् तस्मै । तस्मै देवाः ।

```
देवाः प्रायश्चित्तिम् । प्रायश्चित्तिमैच्छन् । ऐच्छन् तस्य । तस्य यत् ।
यत् प्रथमम् । प्रथमम् तमः । तमोऽपाघ्नन्न् । अपाघ्नन्थ् सा ।
अपाघ्ननित्यप – अघ्नन्न् । सा कृष्णा । कृष्णा ऽविः । अविरभवत् ।
अभवद् यत् । यद् द्वितीयम् । द्वितीय ए सा । सा फल्गुनी ।
फल्गुनी यत् । यत् तृतीयम् । तृतीय ए सा । सा बलक्षी ।
बलक्षी यत् । यदध्यस्थात् । अद्ध्यस्थादपाकृन्तन् ।
अद्ध्यस्थादित्यधि – अस्थात् । अपाकृन्तन्थ् सा ।
अपाकृत्तन्नित्यप – अकृत्तन्न् । साऽविः ।
अविर् वशा । वशा सम् । ८ (५०/५८)
T.S.2.1.2.3 - Kramam
समभवत् । अभवत् ते । ते देवाः । देवा अब्रुवत् । अब्रुवन् देवपशुः ।
देवपशुर् वै। देवपशुरिति देव – पशुः। वा अयम्। अय एसम्।
समभूत् । अभूत् कस्मै । कस्मां इमम् । इममा । आ लफ्स्यामहे ।
लफ्स्यामह इति । इत्यथं । अथ वै । वै तर्.हि । तर्.ह्यल्पा ।
अल्पा पृथिवी । पृथिव्यासीत् । आसीदजाताः । अजाता ओषधयः ।
ओषधयस्ताम् । तामविम् । अविं ँवशाम् । वशामादित्येभ्यः ।
```

आदित्येभ्यः कामाय । कामाया । आऽलंभन्त । अलभन्त ततः ।

ततो वै । वा अप्रथत । अप्रथत पृथिवी । पृथिव्यजायन्त ।

जजायन्तौषधयः । ओषधयो यः । यः कामयेत । कामयेत प्रथेय ।

प्रथेय प्रशुभिः । प्रशुभिः प्र । प्रशुभिरिति प्रशु – भिः । प्र प्रजया ।

प्रजया जायेय । प्रजयिति प्र – जया । जायेयेति । इति सः ।

स एताम् । एतामविम् । अविं व्ञाम् । व्ञामादित्येभ्यः ।

आदित्येभ्यः कामाय । कामाया । 9 (50/53)

T.S.2.1.2.4 - Kramam

आ लभेत । लभेतादित्यान् । आदित्यानेव । एव कामम् । काम ७ --- । स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवैनम् । एनं प्रथयन्ति । प्रथयन्ति प्रशुभिः । प्रशुभिः प्र । प्रशुभिरिति प्रशु – भिः । प्र प्रजया । प्रजया जनयन्ति । प्रजयिति प्र – जया । जनयन्त्यसौ । असावादित्यः । आदित्यो न । न वि । व्यरोचत । अरोचत तस्मै । तस्मै देवाः । देवाः प्रायश्चित्तम् । प्रायश्चित्तमैच्छन्न् । ऐच्छन् तस्मै ।

तस्मा एताः । एता मल्.हाः । मल्.हा आ । आ ऽलभन्त । अलभन्ताग्नेयीम् । आग्नेयीम् कृष्णग्रीवीम् । कृष्णग्रीवी 🗸 सर्हिताम् । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण – ग्रीवीम् । सर्हितामैन्द्रीम् । सं हितामिति सं - हिताम् । ऐन्द्री अवताम् । श्वेताम् बार्.हस्पत्याम् । बार्.हस्पत्याम् ताभिः । ताभिरेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् रुचम् । रुचमदधुः । अदधुर् यः । यो ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामः स्यात् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः । स्यात् तस्मै । तस्मा एताः । एता मल्.हाः । मल्.हा आ । आ लभेत । लभेताग्नेयीम् । 10 (50/56) T.S.2.1.2.5 - Kramam आग्नेयीम् कृष्णग्रीवीम् । कृष्णग्रीवीण् सण्हिताम् । कृष्णग्रीवीमिति

आग्नेयीम् कृष्णग्रीवीम् । कृष्णग्रीवी ए सं हिताम् । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण – ग्रीवीम् । सं हितामै न्द्रीम् । सं हितामिति सं – हिताम् । ऐन्द्री अताम् । श्वेताम् बार्.हस्पत्याम् । बार्.हस्पत्यामेताः । एता एव । एव देवताः । देवताः स्वेन । स्वेन भागध्येन । भागध्येनोप । भागध्येनेति भाग – ध्येन । उप धावति । धावति ताः । ता एव । एवस्मिन् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् दंधति ।

ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसम् । दधति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव भवति । भवति वसन्ता । वसन्ता प्रातः । प्रातराग्नेयीम् । आग्नेयीम् कृष्णग्रीवीम् । कृष्णग्रीवीमा । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण – ग्रीवीम् । आ लभेत । लभेत ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मद्ध्यन्दिने । मद्ध्यन्दिने सं्हिताम् । स्र्हितामैन्द्रीम् । स्र्हितामितिं सं – हिताम् । ऐन्द्री ए शरिदं । श्रारद्यपराह्ने । अपराह्ने श्वेताम् । अपराह्न इत्यपर – अहे । श्वेताम् बार्.हस्पत्याम् । बार्.हस्पत्याम् त्रीणि । त्रीणि वै । वा आदित्यस्य । आदित्यस्य तेजार्सः । तेजार्सि वसन्ता । वसन्ता प्रातः । प्रातर् ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मद्ध्यन्दिने । मद्ध्यन्दिने शरदि । शरद्यपराह्ने । अपराह्ने यावन्ति । अपराह्न इत्यपर – अहे । यावन्त्येव । एव तेजां एसि । तेजां एसि तानि । तान्येव । एवाव । 11 (50/59) T.S.2.1.2.6 - Kramam अवं रुन्धे । रुन्धे सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सरम् पर्यालभ्यन्ते । सम्वथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । पर्यालभ्यन्ते सम्वथ्सरः ।

पर्यालभ्यन्त इति परि – आलभ्यन्ते । सम्वथ्सरो वै । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरः । वै ब्रह्मवर्चसस्य । ब्रह्मवर्चसस्य प्रदाता । ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म – वर्चसस्य । प्रदाता सम्वथ्सरः । प्रदातिति प्र – दाता । सम्वथ्सर एव । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । एवास्मै । अस्मै ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् प्र । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । प्र यच्छति । यच्छति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्यैव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव भवति । भवति गर्भिणयः । गर्भिणयो भवन्ति । भवन्तीन्द्रियम् । इन्द्रियं वै । वै गर्भः । गर्भ इन्द्रियम् । इन्द्रियमेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् दधति । दधति सारस्वतीम् । सारस्वतीम् मेषीम् । मेषीमा । आ लंभेत । लभेत यः । य ईश्वरः । ईश्वरो वाचः । वाचो विदेतोः । वदितोः सन् । सन् वाचम् । वाचम् न । न वदेत् । वदेद् वाक् । वाग् वै । वै सरस्वती । सरस्वती सरस्वतीम् । सरस्वतीमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप ।

भागधेयॆनेति भाग — धेयॆन । उप धावति । धावति सा । सैव ।
-- - ।
एवास्मिन्न् । अस्मिन् वाचम् । 12 (50/59)

T.S.2.1.2.7 - Kramam

वाचम् दधाति । दधाति प्रवदिता । प्रवदिता वाचः । प्रवदितेति प्र - वदिता । वाचो भवति । भवत्यपन्नदती । अपन्नदती भवति । अपन्नदतीत्यपन्न - दती । भवति तस्मात् । तस्मान् मनुष्याः । मनुष्याः सर्वाम् । सर्वां वाचम् । वाचं वदन्ति । वदन्त्याग्नेयम् । आग्नेयं कृष्णग्रीवम् । कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण-ग्रीवम् । आ लभेत । लभेत सौम्यम् । सौम्यम् बभुम् । बभुम् ज्योगामयावी । ज्योगामयाव्यग्निम् । ज्योगामायावीति ज्योक् – आमयावी । अग्निं वै । वा एतस्य । एतस्य शरीरम् । शरीरम् गच्छति । गच्छति सोमम् । सोमर् रसः । रसो यस्य । यस्य ज्योक् । ज्योगामयति । आमयत्यग्नेः । अग्नेरेव । एवास्यं । अस्य शरीरम् । शरीरम् निष्क्रीणाति । निष्क्रीणाति स्रोमात् । निष्क्रीणातीति निः – क्रीणाति । सोमाद् रसम् । रसमुत । उत यदि । यदीतासुः । इतासुर् भवति ।

```
इतासुरितीत – असुः। भवति जीवति। जीवत्येव। एव सौम्यम्।
सौम्यम् बभुम् । बभुमा । आ लभेत । लभेताग्नेयम् ।
आग्नेयम् कृष्णग्रीवम् । कृष्णग्रीवम् प्रजाकामः ।
कृष्णग्रीवमिति कृष्ण – ग्रीवम् । प्रजाकामः सोमः ।
प्रजाकाम इति प्रजा – कामः । सोमो वै । 13 (50/58)
T.S.2.1.2.8 - Kramam
वै रेतोधाः । रेतोधा अग्निः । रेतोधा इति रेतः – धाः ।
अग्निः प्रजानाम् । प्रजानाम् प्रजनयिता । प्रजानामिति प्र–जानाम् ।
प्रजनयिता सोमः । प्रजनयितेति प्र – जनयिता । सोम एव ।
एवास्मै । अस्मै रेतः । रेतो द्धांति । द्धांत्यग्निः । अग्निः प्रजाम् ।
प्रजाम् प्र । प्रजामिति प्र – जाम् । प्र जनयति । जनयति विन्दते ।
॥ । । । । । । । विन्दते प्रजाम् । प्रजामाग्नेयम् । प्रजामिति प्र – जाम् । आग्नेयम्
कृष्णग्रीवम् । कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण – ग्रीवम् ।
आ लभेत । लभेत सौम्यम् । सौम्यम् बभुम् । बभुं ँयः ।
यो ब्राह्मणः । ब्राह्मणो विद्याम् । विद्यामनूच्यं । अनूच्य न ।
अनुच्येत्यनु – उच्यं । न विरोचेत । विरोचेत यत् ।
```

विरोचेतिति वि-रोचेत । यदाग्नेयः । आग्नेयो भवति । भवति तेजः । तेज एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् तेन । तेन दधाति । दधाति यत् । यथ् सौम्यः । सौम्यो ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् तेन । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । तेन कृष्णग्रीवः । कृष्णग्रीव आग्नेयः । कृष्णग्रीव इति कृष्ण – ग्रीवः । आग्नेयो भवति । भवति तमः । तमं एव । एवास्मात् । अस्मादपं । अपं हन्ति । हन्ति श्वेतः । श्वेतो भवति ( ) । भवति रुचम् । 14 (50/60) T.S.2.1.2.9 - Kramam रुचमेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् दधाति । दधाति बभुः । बभुः सौम्यः । सौम्यो भवति । भवति ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसमेव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । एवास्मिन् । अस्मिन् त्विषिम् । त्विषिम् दधाति । दधात्याग्नेयम् । आग्नेयम् कृष्णग्रीवम् । कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण – ग्रीवम् । आ लभित । लभित सौम्यम् । सौम्यम् बभुम् । बभुमाग्नेयम् । आग्नेयम् कृष्णग्रीवम् । कृष्णग्रीवम् पुरोधायाम् । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण – ग्रीवम् ।

पुरोधाया ७ स्पर्धमानः । पुरोधायामिति पुरः – धायाम् । स्पर्धमान आग्नेयः । आग्नेयो वै । वै ब्राह्मणः । ब्राह्मणः सौम्यः । । । । । । । । । । । । । । । । सौम्या । सौम्यमाग्नेयौ । आग्नेयौ भवतः । भवतस्तेजसा । तेजसैव । एव ब्रह्मणा । ब्रह्मणोभयतः । उभयतो राष्ट्रम् । राष्ट्रम् परि । परि गृह्णाति । गृह्णात्येकथा । एकथा समावृङ्क्ते । एकथेत्येक – था । समावृङ्क्ते पुरः । समावृङ्क इति सं – आवृङ्के । पुर एनम् । एनम् दधते । दधत इति दधते ॥ 15 (43/49) (लभॆत वरुणं – वँशै – तामविं वंशामादित्येभ्यः कामाय – मल्.हा आ लंभेत – तान्येव – सैवास्मिन्थ् – सोमः – स्वेतो भवति - त्रिचत्वारिङ्शच्च) (A2) T.S.2.1.3.1 - Kramam देवासुरा एषु । देवासुरा इति देव – असुराः । एषु लोकेषु । लोकेष्वस्पर्धन्त । अस्पर्धन्त सः । स एतम् । एतं विष्णुः । विष्णुर् वामनम् । वामनमपञ्यत् । अपञ्यत् तम् । त⊌ स्वायै । स्वायै देवतायै । देवताया आ । आ ऽलभत । अलभत ततः ।

ततो वै। वै सः। स इमान्। इमान् ँलोकान्। लोकानिभ। अभ्यजयत् । अजयद् वैष्णवम् । वैष्णवं वामनम् । वामनमा । आ लभेत । लभेत स्पर्खमानः । स्पर्खमानो विष्णुः । विष्णुरेव । एव भूत्वा । भूत्वेमान् । इमान् ँलोकान् । लोकानभि । अभि जयति । जयति विषमे । विषम आ । विषम इति वि – समे । आ लभेत । लभेत विषमाः । विषमा इव । विषमा इति वि – समाः । इव हि । हीमे । इमे लोकाः । लोकाः समृद्ध्यै । समृद्ध्या इन्द्राय । । ॥ । समृद्धा इति सं – ऋद्ध्यै । इन्द्राय मन्युमते । मन्युमते मनस्वते । मन्युमत इति मन्यु–मते । मनस्वते ललामम् । ललामम् प्राशृङ्गम् । प्राशृङ्गमा । आ लंभेत । लभेत सङ्ग्रामे । सङ्ग्रामे सम्यते । सङ्ग्राम इति सङ्ग्रामे । 16 (50/56)

T.S.2.1.3.2 - Kramam

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 2.1)

मन्युमन्तम् मनस्वन्तम् । मन्युमन्तमिति मन्यु – मन्तम् । मनस्वन्त⊌ स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निन्द्रियम् । इन्द्रियम् मन्युम् । मन्युम् मनः । मनो दधाति । दधाति जयति । जयति तम् । त ् सङ्ग्रामम् । सङ्ग्राममिन्द्राय । सङ्ग्राममिति सं – ग्रामम् । इन्द्राय मरुत्वते । मरुत्वते पृश्चिसक्थम् । पृश्चिनसक्थमा । पृश्चिनसक्थमिति पृश्चिन – सक्थम् । आ लभेत । लभेत ग्रामकामः । ग्रामकाम इन्द्रम् । ग्रामकाम इति ग्राम-कामः । इन्द्रमेव। एव मरुत्वन्तम्। मरुत्वन्त७ स्वेन। स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै सजातान् । सजातान् प्र । सजातानिति स – जातान् । प्र यच्छति । यच्छति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवति यत् । यदृषभः । ऋषभस्तेन । तेनैन्द्रः । 17 (50/59)

T.S.2.1.3.3 - Kramam ऐन्द्रो यत् । यत् पृश्निः । पृश्निस्तेनं । तेनं मारुतः । मारुतः समृद्ध्यै । समृद्ध्यै पश्चात् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । पश्चात् पृंश्निसक्थः । पृश्निसक्थो भवति । पृश्निसक्थ इति पृश्चिन – सक्थः । भवति पश्चादन्ववसायिनीम् । पश्चादन्ववसायिनीमेव । पश्चादन्ववसायिनीमिति पश्चात् – अन्ववसायिनीम् । एवास्मै । अस्मै विशम् । विशम् करोति । करोति सौम्यम् । सौम्यम् बभुम् । बभुमा । आ लभित । लभेतान्नेकामः । अन्नेकामः सौम्यम् । अन्नेकाम इत्यन्ने – कामः । ्। ॥ । । । सौम्यं वै। वा अन्नम्। अन्नष् सोमम्। सोममेव। एव स्वेन। स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप। भागधेयेनेति भाग - धेयेन। उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मा अन्नम् । अन्नम् प्र । प्र यच्छति । यच्छत्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यंन्न – अदः । एव भवति । भवति बभुः । बभुर् भवति । भवत्येतत् । एतद् वै । वा अन्नस्य । अन्नस्य रूपम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 2.1)

T.S.2.1.3.4 - Kramam

राज्याय सन्तम् । सन्तर्ं राज्यम् । राज्यम् न । नोपनमेत् । उपनमेथ् सौम्यम् । उपनमेदित्युप – नमेत् । सौम्यं वै । वै राज्यम् । राज्य एं सोमम्। सोममेव। एव स्वेन। स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै राज्यम् । राज्यम् प्र । प्र यच्छति । यच्छत्युप । उपैनम् । एन ए राज्यम् । राज्यम् नमति । नमति बभुः । बभुर् भवति । भवत्येतत् । एतद् वै । वै सोमस्य । सोमस्य रूपम् । रूप ए समृद्ध्यै । समृद्ध्या इन्द्राय । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । । ॥ । ॥ । ॥ । । ॥ । इन्द्राय वृत्रतुरे । वृत्रतुरे ललामम् । वृत्रतुर इति वृत्र – तुरे । ललामम् प्राशृङ्गम् । प्राशृङ्गमा । आ लभेत । लभेत गतश्रीः । गतश्रीः प्रतिष्ठाकामः । गतश्रीरिति गत – श्रीः । प्रतिष्ठाकामः पाप्मानम् । प्रतिष्ठाकाम इति प्रतिष्ठा – कामः । पाप्मानमेव ।

एव वृत्रम् । वृत्रम् तीर्त्वा । तीर्त्वा प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गच्छति । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । गच्छतीन्द्राय । इन्द्रायाभिमातिघ्ने । अभिमातिघ्ने ललामम् । अभिमातिघ्न इत्यंभिमाति – घ्ने । ललामम् प्राशृङ्गम् ( ) । प्राशृङ्गमा । आ लंभेत । **19** (**50/58**) <u>T.S.2.1.3.5 - Kramam</u> लभेत यः । यः पाप्मना । पाप्मना गृहीतः । गृहीतः स्यात् । स्यात् पाप्मा । पाप्मा वै । वा अभिमातिः । अभिमातिरिन्द्रम् । अभिमातिरित्यभि – मातिः । इन्द्रमेव । एवाभिमातिहनम् । अभिमातिहन ७ स्वेन । अभिमातिहनमित्यभिमाति – हनम् । स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप। भागधेयेनेति भाग — धेयेन। उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मात् । अस्मात् पाप्मानम् । पाप्मानमभिमातिम् । अभिमातिम् प्र । अभिमातिमित्यभि – मातिम् । प्र णुदते । नुदत इन्द्राय । इन्द्राय वज्रिणें । वज्रिणें ललामम् । ललामम् प्राशृङ्गम् । प्राशृङ्गमा । आ लभेत । लभेत यम् । यमलम् । अलर्ं राज्याय ।

राज्याय सन्तम् । सन्तर्ं राज्यम् । राज्यम् न । नोपनमेंत् । अपनमेदिन्द्रम् । उपनमेदित्युप – नमेत् । इन्द्रमेव । एव वज्रिणम् । वज्रिण७ स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धॆयेन। उपं धावति। धावति सः। स एव। एवास्मैं। अस्मै वज्रम् । वज्रम् प्र । प्र यच्छति । यच्छति सः । स एनम् ( ) । एनं वजाः । वजाे भूत्ये । भूत्या इन्धे । इन्ध उप । उपैनम् । एन छ् राज्यम् । राज्यम् नमति । नमति ललामः । ललामः प्राशृङ्गः । प्राशृङ्गो भवति । भवत्येतत् । एतद् वै । वै वजस्य । वजस्य रूपम्। रूपण् समृद्ध्यै। समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ॥ 20 (65/71) (सङ्ग्रामे – तॆना – ल – मभिमातिघ्नॆ ललामं प्राशृङ्गमै – नं – पञ्चदश च) (A3) T.S.2.1.4.1 - Kramam असावादित्यः । आदित्यो न । न वि । व्यरोचत । अरोचत तस्मै । तस्मै देवाः । देवाः प्रायश्चित्तिम् । प्रायश्चित्तिमैच्छन् । ऐच्छन् तस्मै । तस्मा एताम् । एताम् दशर्.षभाम् । दशर्.षभामा ।

दशर्.षभामिति दश – ऋषभाम् । आऽलभन्त । अलभन्त तया । तयैव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् रुचम् । रुचमदधुः । अदधुर् यः । यो ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामः स्यात् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः । स्यात् तस्मै । तस्मा एताम् । एताम् दशर्.षभाम् । दशर्.षभामा । दशर्.षभामिति दशं – ऋषभाम् । आ लभेत । लभेतामुम् । अमुमेव । एवादित्यम् । आदित्य७ स्वेन । स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप। भागधेयेनेति भाग – धेयेन। उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् दंधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसम् । दधाति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । एव भवति । भवति वसन्ता । वसन्ता प्रातः । प्रातस्त्रीन् । त्रीन् ललामान् । ललामाना । आ लभेत । लभेत ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मद्ध्यन्दिने । मद्ध्यन्दिने त्रीन् । 21 (50/56)

T.S.2.1.4.2 - Kramam

त्रीञ्छितिपृष्ठान् । शितिपृष्ठाञ्छरदि । शितिपृष्ठानिति शिति-पृष्ठान् । श्रारद्यपराह्ने । अपराह्ने त्रीन् । अपराह्न इत्यपर - अहे । त्रीञ्छितिवारान् । शितिवारान् त्रीणि । शितिवारानिति शिति–वारान् । त्रीणि वै। वा आदित्यस्य। आदित्यस्य तेजा ्सि। तेजा ्सि वसन्ता । वसन्ता प्रातः । प्रातर् ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मध्यन्दिने । मध्यन्दिने शरदि । शरद्यपराह्ने । अपराह्ने यावन्ति । अपराह्न इत्यपर – अहे । यावन्त्येव । एव तेजार्सा । तेजार्सा तानि । तान्येव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे त्रयस्त्रयः । त्रयस्त्रय आ । त्रयस्त्रय इति त्रयः – त्रयः । आ लभ्यन्ते । लभ्यन्ते उभिपूर्वम् । अभिपूर्वमेव । अभिपूर्वमित्यभि – पूर्वम् । एवास्मिन् । अस्मिन् तेजः । तेजो दधाति । दधाति सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सरं पर्यालभ्यन्ते । सम्वथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । पर्यालभ्यन्ते सम्वथ्सरः । पर्यालभ्यन्त इति परि – आलभ्यन्ते । सम्वथ्सरो वै । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरः । वै ब्रह्मवर्चसस्य । ब्रह्मवर्चसस्य प्रदाता । बह्मवर्चसस्येति ब्रह्म – वर्चसस्य । प्रदाता सम्वथ्सरः ।

प्रदातेति प्र – दाता । सम्वथ्सर एव । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरः । एवास्मैं । अस्मै ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् प्र । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । प्र यच्छति । यच्छति ब्रह्मवर्चसी । बह्मवर्चस्येव। ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी। एव भवति। भवति सम्वथ्सरस्य । सम्वथ्सरस्य परस्तात् । सम्वथ्सरस्यिति सं – वथ्सरस्य । परस्तात् प्राजापत्यम् । प्राजापत्यम् कद्गम् । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । कदुमा । 22 (50/66) T.S.2.1.4.3 - Kramam आ लभेत । लभेत प्रजापतिः । प्रजापतिः सर्वाः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । सर्वा देवताः । देवता देवतास् । देवतास्वेव । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यदि । यदि बिभीयात् । बिभीयाद् दुश्चर्मा । दुश्चर्मा भविष्यामि । दुश्चर्मितं दुः – चर्मा । भविष्यामीति । इति सोमापौष्णम् । सोमापौष्ण ७ ३यामम् । सोमापौष्णमिति सोमा – पौष्णम् । ३याममा । आ लभित । लभित सौम्यः । सौम्यो वै । वै देवतया । देवतया पुरुषः । पुरुषः पौष्णाः ।

पौष्णाः पश्चवः । पश्चवः स्वया । स्वयैव । एवास्मै । अस्मै देवतया ।

देवतया पशुभिः । पशुभि स्त्वचम् । पशुभिरिति पशु – भिः ।

त्वचम् करोति । करोति न । न दुश्चर्मा । दुश्चर्मा भवति । दुश्चर्मिते

दुः – चर्मा । भवति देवाः । देवाश्च । च वै । वै यमः । यमश्च ।

चास्मिन्न् । अस्मिन् लाके । लाकेऽस्पर्धन्त । अस्पर्धन्त सः ।

स यमः । यमा देवानाम् । देवानामिन्द्रियम् । इन्द्रियं वीर्यम् ।

वीर्यमयुवत । अयुवत तत् । तद् यमस्य ।

यमस्य यमत्वम् । 23 (50/55)

T.S.2.1.4.4 - Kramam

यमत्वं ते । यमत्विमितिं यम – त्वम् । ते देवाः । देवा अंमन्यन्त । अमन्यन्त यमः । यमो वै । वा इदम् । इदमभूत् । अभूद् यत् । यद् वयम् । वय स्मः । स्म इति । इति ते । ते प्रजापितम् । प्रजापितमुप । प्रजापितिमिति प्रजा – पितम् । उपाधावन्त्र । अथावन्थ् सः । स एतौ । एतौ प्रजापितः । प्रजापितिगत्मनः । प्रजापितिरिति प्रजा – पितः । अत्मन उक्षवशौ । उक्षवशौ निः । उक्षवशौ वित्युक्ष – वशौ । निरिमिति । अमिमीत ते । ते देवाः ।

देवा वैष्णावरुणीम् । वैष्णावरुणीं वञाम् । वैष्णावरुणीमिति वैष्णा – वरुणीम् । वशामा । आ ऽलभन्त । अलभन्तैन्द्रम् । ऐन्द्रमुक्षाणम् । उक्षाणं तम् । तं वरुणेन । वरुणेनैव । एव ग्राहयित्वा । ग्राहयित्वा विष्णुना । विष्णुना यज्ञेन । यज्ञेन प्र । प्रानुदन्त । अनुदन्तैन्द्रणं । ऐन्द्रणैव । एवास्यं । अस्यॆन्द्रियम् । इन्द्रिय मवृञ्चत । अवृञ्चत यः । यो भ्रातृव्यवान् । भातृव्यवान्थ् स्यात् । भातृव्यवानिति भातृव्य – वान् । स्याथ् सः । स स्पर्धमानः । स्पर्धमानो वैष्णावरुणीम् । वैषावरुणीं वञाम् । वैष्णावरुणीमिति वैष्णा – वरुणीं । 24 (50/57) T.S.2.1.4.5 - Kramam वशामा । आ लभेत । लभेतैन्द्रम् । ऐन्द्रमुक्षाणम् । उक्षाणं वरुणेन । वरुणेनैव । एव भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यं ग्राहयित्वा । ग्राहयित्वा विष्णुना । विष्णुंना यज्ञेनं । यज्ञेन प्र । प्र णुंदते । नुदत ऐन्द्रेणं । ऐन्द्रेणैव । एवास्य । अस्यैन्द्रियम् । इन्द्रियं वृङ्क्ते । वृङ्क्ते भवति । भवत्यात्मना । आत्मना परा । पराऽस्य । अस्य भ्रातृव्यः ।

भ्रातृं व्यो भवति । भवतीन्द्रः । इन्द्रो वृत्रम् । वृत्तमहन्न् । अहन् तम् । तं वृत्तः । वृत्तो हतः । हतः षो इशिभिः । षो इशिभिर् भोगैः । षो इशिभिरिति षो इश – भिः । भोगैरिसेनात् । असिनात् तस्य । न्या न्या न्या न्या न्या न्या । तस्य वृत्तस्य । वृत्तस्य शीर्ष्यः । शीर्ष्यतो गावः । गाव उत् । उदायन् । आयन् ताः । ता वैदेद्याः । वैदेद्यो ऽभवन् । अभवन् । तासाम् । तासामृषभः । ऋषभो ज्यने । ज्यनेऽनु । अनूत् । उदैत् । ऐतत् तम् । तिमन्द्रः । इन्द्रो ऽचायत् । 25 (50/51)

T.S.2.1.4.6 - Kramam

अचायथ् सः । सौ ऽमन्यत । अमन्यत यः । यो वै । वा इमम् ।
इममालभेत । आलभेत मुच्येत । आलभेतेत्या – लभेत ।
मुच्येतास्मात् । अस्मात् पाप्मनः । पाप्मन् इति । इति सः ।
मान्येतास्मात् । आग्नेयं कृष्णग्रीवम् । कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति
कृष्ण-ग्रीवम् । आऽलभत । अलभतैन्द्रम् । ऐन्द्रमृषभम् ।
ऋषभं तस्य । तस्याग्निः । अग्निरेव । एव स्वेन । स्वेन भागधयेन ।
भागधयेनोपसृतः । भागधयेनेति भाग-धयेन । उपसृतः षोडश्था ।

उपसृत इत्युप – सृतः । षोडशधा वृत्रस्य । षोडशधित षोडश – धा । वृत्रस्य भोगान् । भोगानपि । अप्यदहत् । अदहदैन्द्रेण । ऐन्द्रेणेन्द्रियम् । इन्द्रियमात्मन्न् । आत्मन्नधत्त । अधत्त यः । यः पाप्मना । पाप्मना गृहीतः । गृहीतः स्यात् । स्याथ् सः । स आग्नेयम् । आग्नेयं कृष्णग्रीवम् । कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण-ग्रीवम् । आ लभेत । लभेतैन्द्रम् । ऐन्द्रमृषभम् । ऋषभमग्निः । अग्निरेव । एवास्य । अस्य स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोपसृतः । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपसृतः पाप्मानम् । उपसृत इत्युप – सृतः । 26 (50/58) T.S.2.1.4.7 - Kramam पाप्मानमपि । अपि दहति । दहत्यैन्द्रेणं । ऐन्द्रेणंन्द्रियम् । इन्द्रियमात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते मुच्यते । मुच्यते पाप्मनः । पाप्मनो भवति । भवत्येव । एव द्यावापृथिव्याम् । द्यावापृथिव्याम् धेनुम् । द्यावापृथिव्यामिति द्यावा-पृथिव्याम् । धेनु मा । आ लभेत ।

```
लभेत ज्योगपरुद्धः । ज्योगपरुद्धो ऽनयोः । ज्योगपरुद्ध इति
ज्योक्-अपरुद्धः । अनयोर्.हि । हि वै । वा एषः । एषोऽप्रतिष्ठितः ।
अप्रतिष्ठितोऽथं । अप्रतिष्ठित इत्यप्रति – स्थितः । अथैषः ।
एष ज्योक् । ज्योगपरुद्धः । अपरुद्धो द्यावापृथिवी ।
अपरुद्ध इत्यप – रुद्धः । द्यावापृथिवी एव । द्यावापृथिवी इति
द्यावा – पृथिवी । एव स्वेन । स्वेन भागधैयेन । भागधैयेनोप ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति ते । ते एव ।
ते इति ते । एवैनम् । एनम् प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गमयतः ।
प्रतिष्ठामितिं प्रति – स्थाम् । गमयतः प्रति । प्रत्येव । एव तिष्ठति ।
तिष्ठति पर्यारिणीं । पर्यारिणीं भवति । भवति पर्यारी । पर्यारीवं ।
इव हि । ह्येतस्य । एतस्य राष्ट्रम् । राष्ट्रं यः । यो ज्योगपरुद्धः ।
ज्योगपरुद्धः समृद्ध्यै । ज्योगपरुद्ध इति ज्योक् – अपरुद्धः ।
। ।
समृद्ध्यै वायव्यम् ()। समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै।
वायव्यं वथ्सम् । 27 (50/60)
```

T.S.2.1.4.8 - Kramam

वथ्समा । आ लंभेत । लभेत वायुः । वायुर् वै । वा अनयोः । अनयौर् वथ्सः । वथ्स इमॆ । इमॆ वै । वा एतस्मै । एतस्मै लोकाः । लोका अपशुष्काः । अपशुष्का विट् । अपशुष्का इत्यपं – शुष्काः । विडपशुष्का । अपशुष्काऽथं । अपशुष्केत्यपं – शुष्का । अथैषः । एष ज्योक् । ज्योगपरुद्धः । अपरुद्धो वायुम् । अपरुद्ध इत्यप – रुद्धः । वायुमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मा इमान् । इमान् ँलोकान् । लोकान्. विशम् । विशं प्र । प्र दापयति । दापयति प्र । प्रास्मै । अस्मा इमे । इमे लोकाः । लोकाः स्नुवन्ति । स्नुवन्ति भुञ्चती । भुञ्चत्येनम् । एनं वैंवट्। विडुपं। उपं तिष्ठते। तिष्ठत इतिं तिष्ठते॥ 28 (42/46) (मद्ध्यन्दिने – कदुं – वयस्य – स्पर्धमानो वैष्णावरुणीं – तमिन्द्रौ – ऽस्य स्वेन भागधैयैनौपसृतौ – वायव्यं – द्विचत्वारिङ्शच्च) (A4)

T.S.2.1.5.1 - Kramam इन्द्रो वलस्य । वलस्य बिलम् । बिलमपं । अपौर्णोत् । और्णोथ् सः । स यः । य उत्तमः । उत्तमः पशुः । उत्तम इत्युत् – तमः । पशुरासींत् । आसीत् तम् । तम् पृष्ठम् । पृष्ठम् प्रति । प्रति सङ्गृह्यं । सङ्गृह्योत् । सङ्गृह्येति सं – गृह्यं । उदिक्खदत् । अक्खिदत् तम् । त्र सहस्रम् । सहस्रम् पशवः । पशवोऽनु । अनूत् । उदायन्न् । आयन्थ् सः । स उन्नतः । उन्नतोऽभवत् । उन्नत इत्युत् – नतः । अभवद् यः । यः पशुकामः । पशुकामः स्यात् । पशुकाम इति पशु – कामः । स्याथ् सः । स एतम् । एतमैन्द्रम् । ऐन्द्रमुन्नतम् । उन्नतमा । उन्नतमित्युत्-नतम् । आ लभेत । लभेतेन्द्रम् । इन्द्रमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै पशून् । पशून् प्र । प्र यच्छति । यच्छति पशुमान् । पशुमानेव । पशुमानिति पशु – मान् । एव भवति । भवत्युन्नतः । उन्नतो भवति । उन्नत इत्युत् – नतः । 29 (50/58)

T.S.2.1.5.2 - Kramam

भवति साहस्री । साहस्री वै । वा एषा । एषा लक्ष्मी । लक्ष्मी यत् । यदुन्नतः । उन्नतो लक्ष्मिया । उन्नत इत्युत् – नतः । लक्ष्मियैव । एव पशून् । पशूनव । अव रुन्धे । रुन्धे यदा । यदा सहस्रम् । सहस्रम् पशून् । पशून् प्राप्नुयात् । प्राप्नुयादथ । प्राप्नुयादिति प्र – आप्नुयात् । अथं वैष्णवम् । वैष्णवं वामनम् । वामनमा । आ लभित । लभितैतस्मिन्न् । एतस्मिन् वै । वै तत् । तथ् सहस्रम् । सहस्रमधि । अध्यतिष्ठत् । अतिष्ठत् तस्मात् । तस्मादेषः । एष वामनः । वामनः समीषितः । समीषितः पशुभ्यः । समीषित इति सं-ईषितः । पशुभ्यं एव । पशुभ्य इति पशु-भ्यः । एव प्रजातेभ्यः । प्रजातेभ्यः प्रतिष्ठाम् । प्रजातेभ्य इति प्र–जातेभ्यः । प्रतिष्ठाम् दंधाति । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । दंधाति कः । कोऽर्.हति । अर्.हति सहस्रम् । सहस्रम् पशून् । पशून् प्राप्तुम् । प्राप्तुमिति । प्राप्तुमिति प्र – आप्तुम् । इत्याहुः । आहुरहोरात्राणि । अहोरात्राण्येव । अहोरात्राणीत्यहः – रात्राणि । एव सहस्रम् ।

सहस्र ् सम्पाद्य । सम्पाद्य । सम्पाद्य ति सं – पाद्य । आ लभेत । - - - - - - - - - - - - - - लभेत पश्वः । 30 (50/58)

T.S.2.1.5.3 - Kramam

पशवो वै। वा अहोरात्राणि। अहोरात्राणि पशून्। अहोरात्राणीत्यहः – रात्राणि । पशूनेव । एव प्रजातान् । प्रजातान् प्रतिष्ठाम् । प्रजातानिति प्र – जातान् । प्रतिष्ठाम् गमयति । प्रतिष्ठामिति प्रति–स्थाम् । गमयत्योषधीभ्यः । ओषधीभ्यो वेहतम् । ओषधीभ्य इत्योषधि – भ्यः । वेहतमा । आ लभेत । लभेत ओषंधयो वै। वा एतम्। एतम् प्रजायै। प्रजायै परि। प्रजाया इति प्र – जायै । परि बाधन्ते । बाधन्ते यः । योऽलम् । अलम् प्रजायै । प्रजायै सन्न्। प्रजाया इति प्र – जायै। सन् प्रजाम्। प्रजाम् न। ओषधयः खलु । खलु वै । वा एतस्यै । एतस्यै सूतुम् । सूतुमपि । अपि घ्नन्ति । घ्नन्ति या । या वेहत् । वेहद् भवति । भवत्योषधीः । ओषधीरेव। एव स्वेन। स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप।

द्वितीय काण्डे - प्रथमः प्रश्नः - (TS 2.1)

भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति ताः । ता एव ।

एवास्मै । अस्मै स्वात् । स्वाद् योनेः । योनेः प्रजाम् । प्रजाम् प्र ।

प्रजामिति प्र – जाम् । प्र जनयन्ति । जनयन्ति विन्दते ।

विन्दते प्रजाम् । 31 (50/61)

T.S.2.1.5.4 - Kramam

प्राप्नोतीति प्र - आप्नोति । इन्द्रम् खलु । खलु वै । वा एषा । एषा सूत्वा । सूत्वा वशा । वशा ऽभवत् । अभवदिन्द्रम् । 32 (50/54) T.S.2.1.5.5 - Kramam इन्द्रमेव। एव स्वेन। स्वेन भागधैयेन। भागधैयेनोप। भागधैयेनेति भाग — धॆयेन। उपं धावति। धावति सः। स एव। एवैनम्। एनम् भूतिम् । भूतिम् गमयति । गमयति भवति । भवत्येव । एव यम् । य ए सूत्वा । सूत्वा व शा । व शा स्यात् । स्यात् तम् । तमैन्द्रम् । ऐन्द्रमेव । एवा । आ लभेत । लभेतैतत् । एतद् वाव । वाव तत् । तदिन्द्रियम् । इन्द्रियण् साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स-अक्षात् । एवेन्द्रियम् । इन्द्रियमव । अव रुन्धे । रुन्ध ऐन्द्राग्नम् । ऐन्द्राग्नम् पुनरुथ्सृष्टम् । ऐन्द्राग्नमित्यैन्द्र-अग्नम् । पुनरुथ्सृष्ट मा । पुनरुथ्सृष्टमिति पुनः-उथ्सृष्टम् । आ लभित । लभित यः । य आ । आ तृतीयात् । तृतीयात् पुरुषात् । पुरुषाथ् सोमम् । सोमम् न । न पिबेत्। पिबेद् विच्छिन्नः। विच्छिन्नो वै। विच्छिन्न इति वि – छिन्नः । वा एतस्यं । एतस्यं सोमपीथः । सोमपीथो यः ।

सोमपीथ इति सोम – पीथः । यो ब्राह्मणः । ब्राह्मणः सन्न् । सन्ना । --- ॥ आ तृतीयात् । 33 (50/56)

T.S.2.1.5.6 - Kramam

तृतीयात् पुरुषात् । पुरुषाथ् सोमम् । सोमम् न । न पिबति । पिबतीन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी एव । इन्द्राग्नी इतीन्द्र-अग्नी । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन। उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मै सोमपीथम् । सोमपीथम् प्र । सोमपीथमिति सोम – पीथम् । प्र यच्छतः । यच्छत उप । उपैनम् । एन ए सोमपीथः । सोमपीथो नमति । सोमपीथ इति सोम-पीथः । नमति यत् । यदैन्द्रः । ऐन्द्रो भवति । भवतीन्द्रियम् । इन्द्रियं वै । वै सोमपीथः । सोमपीथ इन्द्रियम् । सोमपीथ इति सोम - पीथः । इन्द्रियमेव । एव सोमपीथम् । सोमपीथमव । सोमपीथमिति सोम - पीथम् । अवं रुन्धे । रुन्धे यत् । यदाग्नेयः । आग्नेयो भवति । भवत्याग्नेयः । आग्नेयो वै । वै ब्राह्मणः । ब्राह्मणः स्वाम् । स्वामेव । एव देवताम् । देवतामनु । अनु सम् । सं तनोति ।

तनोति पुनरुथ्सृष्टः । पुनरुथ्सृष्टो भवति । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः – उथ्सृष्टः । भवति पुनरुथ्सृष्टः । पुनरुथ्सृष्ट इव । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः – उथ्सृष्टः । इव हि । ह्यंतस्यं । एतस्य सोमपीथः । 34 (50/58) T.S.2.1.5.7 - Kramam सोमपीथः समृद्ध्यै । सोमपीथ इति सोम – पीथः । समृद्ध्यै ब्राह्मणस्पत्यम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । ब्राह्मणस्पत्यम् तूपरम् । ब्राह्मणस्पत्यमिति ब्राह्मणः-पत्यम् । तूपरमा । आ लभित । लभैताभिचरत्रं । अभिचरन् ब्रह्मणः । अभिचरत्रित्यभि – चरत्रं । ब्रह्मणस्पतिम् । पतिमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति तस्मै । तस्मा एव । एवैनम् । एनमा । आ वृश्चति । वृश्चति ताजक् । ताजगातिंम् । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छति तूपरः । तूपरो भवति । भवति क्षुरपविः । क्षुरपविर् वै । क्षुरपविरिति क्षुर – पविः । वा एषा । एषा लक्ष्मी । लक्ष्मी यत् ।

यत् तूपरः । तूपरः समृद्ध्यै । समृद्ध्यै स्फ्यः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । स्पयो यूपः । यूपो भवति । भवति वजः । वज्रो वै । ॥ । ॥ ॥ । ॥ । । । । । । । वै स्फ्याः । स्फ्यां वज्रम् । वज्रमेव । एवास्मै । अस्मै प्र । प्र हरति । हरति शरमयम् । शरमयम् बर्.हिः । शरमयमिति शर – मयम् । बर्.हिः शृणाति । शृणात्येव । एवैनम् । एनं वैभीदकः । वैभीदक इध्मः ()। इध्मो भिनत्ति । भिनत्त्यैव । एवैनम् । एनमित्येनम् ॥ **35** (**53/61**) (भवत्युन्नतः – पशवों – जनयन्ति विन्दतें – ऽभवथ् – सन्नै – तस्य – ध्म – स्त्रीणि च) (A5) T.S.2.1.6.1 - Kramam बार्.हस्पत्य ् शितिपृष्ठम् । शितिपृष्ठमा । शितिपृष्ठमिति शिति – पृष्ठम् । आ लभेत । लभेत ग्रामकामः । ग्रामकामो यः । ग्रामकाम् इति गाम – कामः । यः कामयेत । कामयेत पृष्ठम् । पृष्ठ संमानानाम् । समानाना अस्याम् । स्यामिति । इति बृहस्पतिम् । बृहस्पतिमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन ।

```
भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपं धावति ।
धावति सः । स एव । एवैनम् । एनम् पृष्ठम् । पृष्ठुं समानानाम् ।
समानानाम् करोति । करोति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति ।
भवति शितिपृष्ठः । शितिपृष्ठो भवति । शितिपृष्ठ इति शिति – पृष्ठः ।
भवति बार्.हस्पत्यः । बार्.हस्पत्यो हि । ह्येषः । एष देवतया ।
देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै पौष्णम् । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै ।
पौष्ण७ इयामम् । इयाममा । आ लभित । लभितान्नकामः ।
अन्नकामोऽन्नम् । अन्नकाम इत्यन्ने – कामः । अन्नं वै । वै पूषा ।
पूषा पूषणम् । पूषणमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन ।
भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग – धेयेन । उपं धावति ।
धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मा अन्नम् । 36 (50/57)
T.S.2.1.6.2 - Kramam
अन्नम् प्र । प्र यच्छति । यच्छत्यन्नादः । अन्नाद एव ।
अन्नाद इत्यन्न-अदः । एव भवति । भवति २यामः । २यामो भवति ।
भवत्येतत् । एतद् वै । वा अन्नस्य । अन्नस्य रूपम् ।
रूप ए समृद्ध्यै । समृद्ध्यै मारुतम् । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै ।
```

मारुतम् पृश्निम् । पृश्निमा । आ लभेत । लभेतान्नेकामः । अन्नकामोऽन्नम् । अन्नकाम इत्यन्न – कामः । अन्नं वै । वै मरुतः । मरुतो मरुतः । मरुत एव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोपं। भागधेयेनेति भाग-धेयेन। उपं धावति। धावति ते। ॥ ॥ । त एव । एवास्मै । अस्मा अन्नम् । अन्नम् प्र । प्र यच्छन्ति । यच्छन्त्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न – अदः । एव भवति । भवति पृश्तिनः । पृश्तिनर् भवति । भवत्येतत् । एतद् वै । वा अन्नस्य । अन्नस्य रूपम् । रूपण् समृद्ध्यै । समृद्ध्या ऐन्द्रम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । ऐन्द्रमरुणम् । अरुणमा । आ लभित । लभैतेन्द्रियकामः । इन्द्रियकाम इन्द्रम् । इन्द्रियकाम इतीन्द्रिय – कामः । इन्द्रमेव । एव स्वेन । 37 (50/57) T.S.2.1.6.3 - Kramam स्वेन भागधयेन। भागधयेनोप। भागधयेनेति भाग – धयेन। उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निन्द्रियम् । इन्द्रियम् दंधाति । दधातीन्द्रियावी । इन्द्रियाव्येव । एव भवति ।

```
भवत्यरुणः । अरुणो भ्रूमान् । भ्रूमान् भवति । भ्रूमानिति भ्रू-मान् ।
भवत्येतत् । एतद् वै । वा इन्द्रस्य । इन्द्रस्य रूपम् । रूपण् समृद्ध्यै ।
समृद्ध्यै सावित्रम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ।
सावित्रमुपद्ध्वस्तम् । उपद्ध्वस्तमा । उपद्ध्वस्तमित्युप – ध्वस्तम् ।
आ लभेत । लभेत सनिकामः । सनिकामः सविता । सनिकाम इति
सनि-कामः । सविता वै । वै प्रसवानाम् । प्रसवानामीञ् ।
प्रसवानामिति प्र – सवानाम् । ईशॆ सवितारम् । सवितारमेव । एव
स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन ।
उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै सनिम् ।
सनिम् प्र। प्र सुवति । सुवति दानकामाः । दानकामा अस्मै ।
दानकामा इति दान – कामाः । अस्मै प्रजाः । प्रजा भवन्ति ।
प्रजा इति प्र – जाः । भवन्त्युपद्ध्वस्तः । उपद्ध्वस्तो भवति ।
उपद्ध्वस्त इत्युप-ध्वस्तः । भवति सावित्रः । सावित्रो हि । ह्यंषः ।
एष देवतया। 38 (50/60)
```

T.S.2.1.6.4 - Kramam देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै वैश्वदेवम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । वैश्वदेवम् बहुरूपम् । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । बहुरूपमा । बहुरूपमितिं बहु-रूपम् । आ लभेत । लभेतान्नकामः । अन्नकामो वैश्वदेवम् । अन्नकाम इत्यन्न – कामः । वैश्वदेवं वै । । । । । । । । । वैश्वदेविमिति वैश्व – देवम् । वा अन्नम् । अन्नं विश्वान् । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्थ् स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधॆयॆनॆति भाग – धॆयेन। उप धावति। धावति ते। त एव। एवास्मै । अस्मा अन्नम् । अन्नम् प्र । प्र यच्छन्ति । यच्छन्त्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न-अदः । एव भवति । भवति बहुरूपः । बहुरूपो भवति । बहुरूप इति बहु-रूपः । भवति बहुरूपम् । बहुरूपण् हि । बहुरूपमिति बहु – रूपम् । ह्यन्नम् । अन्नण् समृद्ध्यै । समृद्ध्यै वैश्वदेवम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । वैश्वदेवम् बहुरूपम् । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । बहुरूपमा । बहुरूपमिति बहु – रूपम् । आ लभेत । लभेत ग्रामकामः ।

ग्रामकामा वैश्वदेवाः । ग्रामकाम इति ग्राम – कामः । वैश्वदेवा वै ।
वैश्वदेवा इति वैश्व – देवाः । वै सजाताः । सजाता विश्वान् ।
सजाता इति स – जाताः । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्थ् स्वेन ।
स्वेन भाग्धेयेन । भाग्धेयेनोप । भाग्धेयेनेति भाग – धेयेन ।
उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै ।

अस्मै सजातान् । 39 (50/66)

T.S.2.1.6.5 - Kramam

सजातान् प्र । सजातानिर्ति स – जातान् । प्र यच्छन्ति । यच्छन्ति । ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवति बहुरूपः । बहुरूपो भवति । बहुरूप इति बहु – रूपः । भवति बहुदेवत्यः । बहुदेवत्यो हि । बहुदेवत्य इति बहु – देवत्यः । ह्योषः । एष समृद्ध्यै । समृद्ध्यै प्राजापत्यम् । समृद्ध्यै । प्राजापत्यम् । प्राजापत्यम् । प्राजापत्यम् तूपरम् । प्राजापत्यमिति प्राजा–पत्यम् । तूपरमा । आ लभित । लभित यस्य । यस्यानाज्ञातम् । अनाज्ञातमिव । अनाज्ञातमित्यना – ज्ञातम् । इव ज्योक् । ज्योगामयेत् । आमयेत् प्राजापत्यः । प्राजापत्यो वै ।

द्वितीय काण्डे - प्रथमः प्रश्नः - (TS 2.1)

प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । वै पुरुषः । पुरुषः प्रजापतिः । - - । । । । प्रजापतिः खलु । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । खलु वै । वै तस्य । तस्य वेद । वेद यस्य । यस्यानाज्ञातम् । अनाज्ञातमिव । ॥ ॥ अनाज्ञातमित्यना – ज्ञातम् । इव ज्योक् । ज्योगामयति । आमयति प्रजापतिम् । प्रजापतिमेव । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग — धॆयेन। उपं धावति। धावति सः। स एव। एवैनम्। एनम् तस्मात् । तस्माथ् स्नामात् । स्नामान् मुञ्चति । मुञ्चति तूपरः । तूपरो भवति । भवति प्राजापत्यः । प्राजापत्यो हि ( ) । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । ह्येषः । एष देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ॥ 40 (53/65) (अस्मा – इन्द्रमवै – – प्राजापत्यो हि – त्रीणि च) (A6)

T.S.2.1.7.1 - Kramam

वषट्कारो वै । वषट्कार इति वषट् – कारः । वै गायत्रियै । गायत्रियै ्रा शिरः । शिरोऽच्छिनत् । अच्छिनत् तस्यै । तस्यै रसः । रसः परा । पराऽपतत् । अपतत् तम् । तम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिरुपं । उपाग्ह्णात् । अगृह्णाथ् सा । सा शितिपृष्ठा । शितिपृष्ठा वशा । शितिपृष्ठेति शिति-पृष्ठा । वशा ऽभवत् । अभवद् यः । यो द्वितीयः । द्वितीयः परापतत् । परापतत् तम् । परापतदिति परा – अपतत् । - । । । । । । तम् मित्रावरुणो । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । उपागृह्णीताम् । अगृह्णीता ए सा । सा द्विरूपा । द्विरूपा वशा । द्विरूपेति द्वि – रूपा । वशाऽभवत् । अभवद् यः । य स्तृतीयः । तृतीयः परापतत् । परापतत् तम् । परापतदिति परा – अपतत् । तं विश्वे । विश्वे देवाः । देवा उप । उपागृह्वन्न् । अगृह्वन्थ् सा । सा बहुरूपा । बहुरूपा वशा । बहुरूपेति बहु-रूपा । वशाऽभवत् । अभवद् यः । य श्चेतुर्थः । चतुर्थः परापतत् । परापतथ् सः । परापतदिति परा-अपतत् । स पृथिवीम् । पृथिवीम् प्र । प्राविशत् ।

अविशत् तम् । तम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिरभि । अभ्यगृह्णात् । 41 (50/58) T.S.2.1.7.2 - Kramam अगृह्णादस्तु । अस्त्वेव । एवायम् । अयम् भोगाय । भोगायॆति । इति सः । स उक्षवशः । उक्षवशः सम् । उक्षवश इत्युक्ष – वशः । समभवत् । अभवद् यत् । यल् लोहितम् । लोहितम् परापतत् । परापतत् तत् । परापतदिति परा – अपतत् । तद् रुद्रः । रुद्र उप । उपागृह्णात् । अगृह्णाथ् सा । सा रौद्री । रौद्री रोहिंणी । रोहिंणी वशा । वशाऽभवत् । अभवद् बार्.हस्पत्याम् । बार्.हस्पत्या 🗸 शितिपृष्ठाम् । शितिपृष्ठामा । शितिपृष्ठामिति शिति – पृष्ठाम् । आ लभेत । लभेत ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामो बृहस्पतिम् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस - कामः । बृहस्पतिमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधॆयॆनेति भाग - धॆयॆन। उपं धावति। धावति सः। स एव। एवास्मिन्न् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् दधाति ।

ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसम् । दधाति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति छन्दसाम् । छन्दंसां वै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद् वञा । वशा रसः । रसं इव । इव खलुं । खलु वै । 42 (50/57) T.S.2.1.7.3 - Kramam वै ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् छन्दसाम् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । छन्दंसामेव । एव रसेन । रसेन रसम् । रसम् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसमवं । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म – वर्चसम् । अव रुन्धे । रुन्धे मैत्रावरुणीम् । मैत्रावरुणीम् द्विरूपाम् । मैत्रावरुणीमिति मैत्रा - वरुणीम् । द्विरूपामा । द्विरूपामिति द्वि – रूपाम् । आ लभेत । लभेत वृष्टिकामः । वृष्टिकामो मैत्रम् । वृष्टिकाम इति वृष्टि – कामः । मैत्रं वै । वा अहः । अहर् वारुणी । वारुणी रात्रिः । रात्रिं रहोरात्राभ्याम् । अहोरात्राभ्याम् खलुं । । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । खलु वै । वै पर्जन्यः । पर्जन्यो वर्.षति । वर्.षति मित्रावरुणौ । मित्रावरुणावेव । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप ।

```
भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव ।
् ॥ ॥ ॥ ॥
एवास्मै । अस्मा अहोरात्राभ्याम् । अहोरात्राभ्याम् पर्जन्यम् ।
अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । पर्जन्यं वर्.षयतः ।
वर्.षयतः छन्दंसाम् । छन्दंसां ँवै । वा एषः । एष रसंः । रसो यत् ।
यद् वशा । वशा रसः । रसं इव । इव खलुं । खलु वै । वै वृष्टिः ।
वृष्टिः छन्दंसाम् । छन्दंसामेव । एव रसेन ।
रसेन रसम् । 43 (50/59)
T.S.2.1.7.4 - Kramam
रसं वृष्टिम् । वृष्टिमव । अवं रुन्धे । रुन्धे मैत्रावरुणीम् । मैत्रावरुणीम्
द्विरूपाम् । मैत्रावरुणीमितिं मैत्रा – वरुणीम् । द्विरूपामा ।
द्विरूपाविति द्वि – रूपाम् । आ लभेत । लभेत प्रजाकामः ।
प्रजाकामा मैत्रम् । प्रजाकाम इति प्रजा – कामः । मैत्रं वै ।
वा अहः । अहर् वारुणी । वारुणी रात्रिः । रात्रि रहोरात्राभ्याम् ।
अहोरात्राभ्याम् खलुं । अहोरात्राभ्यामित्यहः-रात्राभ्याम् । खलु वै ।
वै प्रजाः । प्रजाः प्र । प्रजा इति प्र – जाः । प्र जायन्ते ।
```

जायन्ते मित्रावरुणौ । मित्रावरुणावेव । मित्रावरुणाविति । । । । । । । । मित्रा – वरुणौ । एव स्वेन । स्वेन भागधॆयॆन । भागधॆयॆनॊप । भागधॆयॆनॆति भाग – धॆयॆन। उप धावति। धावति तौ। तावॆव। ्। एवास्मै । अस्मा अहोरात्राभ्याम् । अहोरात्राभ्याम् प्रजाम् । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । प्रजाम् प्र । प्रजामिति प्र – जाम् । प्र जनयतः । जनयतः छन्दंसाम् । छन्दंसां वै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद् वशा । वशा रसः । रसं इव । इव खलु । खलु वै । वै प्रजा । प्रजा छन्दंसाम् । प्रजेति प्र – जा । छन्दंसामेव । एव रसेन । रसेन रसम् । रसम् प्रजाम् । प्रजामव । प्रजामिति प्र - जाम् । अवं रुन्धे । 44 (50/61) T.S.2.1.7.5 - Kramam रुन्धे वैश्वदेवीम् । वैश्वदेवीम् बहुरूपाम् । वैश्वदेवीमिति वैश्व – देवीम् । बहुरूपामा । बहुरूपामिति बहु – रूपाम् । आ लभेत । लभेतान्नकामः । अन्नकामो वैश्वदेवम् । अन्नकाम इत्यन्न – कामः । वैश्वदेवं ँवै । वैश्वदेवमितिं वैश्व – देवम् । वा अन्नम् । अन्नं विश्वान् । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्थ् स्वेन ।

स्वेन भागधयेन। भागधयेनोप। भागधयेनेति भाग - धयेन। उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै । अस्मा अन्नम् । अन्नम् प्र । प्र यच्छन्ति । यच्छन्त्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न-अदः । एव भवति । भवति छन्दसाम् । छन्दसां ँवै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद् वञा । वञा रसः । रस इव । इव खलु । खलु वै । वा अन्नम् । अन्नं छन्दसाम् । छन्दसामेव । एव रसेन । रसेन रसम् । रसमन्नम् । अन्नमव । अव रुन्धे । रुन्धे वैश्वदेवीम् । वैश्वदेवीं बहुरूपाम् । वैश्वदेवीमिति वैश्व-देवीम् । बहुरूपामा । बहुरूपामिति बहु – रूपाम् । आ लभेत । लभेत ग्रामकामः । ग्रामकामो वैश्वदेवाः । ग्रामकाम इति ग्राम – कामः । वैश्वदेवा वै। वैश्वदेवा इति वैश्व – देवाः। वै सजाताः। 45 (50/60) T.S.2.1.7.6 - Kramam सजाता विश्वान् । सजाता इति स–जाताः । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्थ् स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै ।

अस्मै सजातान् । सजातान् प्र । सजातानिति स – जातान् । प्र यच्छन्ति । यच्छन्ति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवति छन्दसाम् । छन्दसां ँवै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद् वशा । वशा रसः । रसं इव । इव खलुं । खलु वै । वै संजाताः । सजाताः छन्दसाम् । सजाता इति स – जाताः । छन्दसामेव । एव रसेन । रसेन रसम् । रसङ् सजातान् । सजातानव । सजातानितिस – जातान् । अवं रुन्धे । रुन्धे बार्.हस्पत्यम् । बार्.हस्पत्य मुक्षवशम् । उक्षवशमा । उक्षवशमित्युक्ष – वशम् । आ लभेत । लभेत ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामो बृहस्पतिम् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस - कामः । बृहस्पतिमेव । एवस्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधॆयॆनेति भाग - धॆयॆन। उप धावति। धावति सः। स एव। एवास्मिन् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् दंधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । 46 (50/59)

T.S.2.1.7.7 - Kramam

दधाति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव भवति । भवति वशम् । वशं ँवै । वा एषः । एष चरति । चरति यत् । यदुक्षा । उक्षा वर्शः । वर्श इव । इव खलुं । खलु वै । वै ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् वञ्जेन । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । वर्शेनैव । एव वर्शम् । वर्शम् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसमव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । अव रुन्धे । रुन्धे रौद्रीम् । रौद्री एं रोहिंणीम् । रोहिंणीमा । आ लभित । लभिताभिचरन्न् । अभिचरन् रुद्रम् । अभिचरन्नित्यभि – चरन्नं । रुद्रमेव । एव स्वेनं । स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप। भागधेयेनेति भाग – धेयेन। उप धावति । धावति तस्मै । तस्मा एव । एवैनम् । एनमा । आ वृश्चति । वृश्चति ताजक् । ताजगार्तिम् । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छति रोहिंणी। रोहिंणी भवति। भवति रौद्री। रौद्री हि। ह्येषा। एषा देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै स्फ्यः । समृद्ध्या इति सं - ऋद्ध्यै । स्पयो यूपः () । यूपो भवति । भवति वजः ।

वज्रो वै। वै स्फ्यः । स्फ्यो वज्रम् । वज्रमेव । एवास्मै । अस्मै प्र । प्र हरति । हरति शरमयम् । शरमयम् बर्.हिः । ा ॥ शरमयमिति शर-मयम् । बर्.हिः शृणाति । शृणात्येव । एवैनम् । एनं वैभीदकः । वैभीदक इध्मः । इध्मो भिनति । भिनत्येव । एवैनम् । एनमित्येनम् ॥ 47 (69/76) (अभि – खलु – वृष्टिः छन्दसामेव रसेन – प्रजामव – वैश्वदेवा वै – ब्रह्मवर्चसं – युप – एकान्नविर्शातिश्च) (A7) <u>T.S.2.1.8.1 - Kramam</u> असावादित्यः । आदित्यो न । न वि । व्यरोचत । अरोचत तस्मै । तस्मै देवाः । देवाः प्रायश्चित्तिम् । प्रायश्चित्तिमैच्छन्न् । ् । । ऐच्छन् तस्मै । तस्मा एताम् । एता ए सौरीम् । सौरी ७ श्रोताम् । श्वेतां वंशाम् । वशामा । आ ऽलंभन्त । अलभन्त तया । तयैव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् रुचम् । रुचमदधुः । अदधुर् यः । यो ब्रह्मवर्चसकामः । बह्मवर्चसकामः स्यात् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः । स्यात् तस्मै । तस्मा एताम् । एता⊍् सौरीम् । सौरी अताम् । श्वेतां वशाम् । वशामा । आ लभेत । लभेतामुम् । vedavms@gmail.com Page 58 of 79

अमुमेव। एवादित्यम्। आदित्य स्वेनं। स्वेनं भागधेयेन।

भागधेयेनोप। भागधेयेनेति भाग – धेयेन। उप धावति। धावति

सः। स एव। एवास्मिन्न्। अस्मिन् ब्रह्वर्चसम्। ब्रह्मवर्चसम्।
दधाति। ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम्। दधाति ब्रह्मवर्चसी।

ब्रह्मवर्चस्येव। ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी। एव भवति।

भवति बैल्.वः। बैल्.वो यूपः। यूपो भवति। भवत्यसौ।

असौ वै। 48 (50/54)

T.S.2.1.8.2 - Kramam

वा अदित्यः । आदित्यो यतः । यतो ऽजायत । अजायत ततः । ततो बिल्.वः । बिल्.वं उत् । उदितिष्ठत् । अतिष्ठथ् सयोनि । सयोन्येव । सयोनीति स – योनि । एव ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसमव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसम् । अवं रुन्धे । रुन्धे ब्राह्मणस्पत्याम् । ब्रह्मवर्णीम् । ब्राह्मणस्पत्याम् । ब्रह्मवर्णीमा । ब्रम्भवर्णीमिति ब्रम्भ – कर्णीम् । आ लभेत । लभेताभिचरन्न् । अभिचरन्, वारुणम् । अभिचरन्नित्यभि – चरन्न् ।

वारुणम् दशकपालम् । दशकपालम् पुरस्तात् । दशकपालिमिति दशं – कपालम् । पुरस्तान् निः । निर् वपत् । वपेद् वरुणेन । वरुणेनैव । एव भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यम् ग्राहयित्वा । ग्राहयित्वा ब्रह्मणा । ब्रह्मणा स्तृणुते । स्तृणुते बभुकर्णी । बभुकर्णी भवति । बभुकर्णीति बभु – कर्णी । भवत्येतत् । एतद् वै । वै ब्रह्मणः । ब्रह्मणो रूपम् । रूप ए समृद्ध्यै । समृद्ध्यै स्पयः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । स्पयो यूपः । यूपो भवति । भवति वजः । वज्रो वै । वै स्फ्यः । स्फ्यो वज्रम् । वज्रमेव । एवास्मै । अस्मै प्र । प्र हरति । हरति शरमयम् । शरमयम् बर्.हिः । शरमयमिति शर-मयम् । बर्.हिः शृणाति । शृणात्येव । 49 (50/59) T.S.2.1.8.3 - Kramam एवैनम् । एनं ँवैभीदकः । वैभीदक इध्मः । इध्मो भिनत्ति । भिनत्येव । एवैनम् । एनं वैष्णवम् । वैष्णवं वामनम् । वामनमा । आ लंभेत । लंभेत यम् । यं यज्ञः । यज्ञो न । नोपनमंत् । उपनमेद् विष्णुः । उपनमेदित्युप – नमेत् । विष्णुर् वै । वै यज्ञः । यज्ञो विष्णुम् । विष्णुमेव । एवस्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप ।

भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मै यज्ञम् । यज्ञम् प्र । प्र यच्छति । यच्छत्युपं । उपैनम् । एनं यँजाः । यज्ञो नमति । नमति वामनः । वामनो भवति । भवति वैष्णवः । वैष्णवो हि । ह्येषः । एष देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै त्वाष्ट्रम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । त्वाष्ट्रं वडबम् । वडबमा । आ लभेत । लभेत पशुकामः । पशुकाम स्त्वष्टा । पशुकाम इति पशु – कामः । त्वष्टा वै । वै पशूनाम् । पञ्जनाम् मिथुनानाम् । मिथुनानां प्रजनयिता । 50 (50/54) T.S.2.1.8.4 - Kramam प्रजनयिता त्वष्टारम् । प्रजनयितेति प्र – जनयिता । त्वष्टारमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै पशून् । पशुन् मिथुनान् । मिथुनान् प्र । प्र जनयति । जनयति प्रजा । प्रजा हि । प्रजेति प्र – जा । हि वै । वा एतस्मिन् । एतस्मिन् पशवः । पञ्चावः प्रविष्टाः । प्रविष्टा अथं । प्रविष्टा इति प्र – विष्टाः । अथैषः ।

एष पुमान् । पुमान्थ् सन्न् । सन् वडबः । वडबः साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स – अक्षात् । एव प्रजाम् । प्रजाम् पर्शून् । प्रजामिति प्र - जाम् । पशूनव । अव रुन्धे । रुन्धे मैत्रम् । मैत्र । श्वेतम् । श्वेतमा । आ लभेत । लभेत सङ्ग्रामे । सङ्ग्रामे सम्यते । सङ्ग्राम इति सं – ग्रामे । सम्यकामः । सम्यकामः । सम्यका सं – यत्ते । समयकामो मित्रम् । समयकाम इति समय – कामः । मित्रमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धॆयेन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवैनम् । एनम् मित्रेण । मित्रेण सम् । सम् नयति । नयति विशालः । 51 (50/60) T.S.2.1.8.5 - Kramam विशालों भवति । विशाल इति वि – शालः । भवति व्यवसाययति । व्यवसाययत्येव । व्यवसाययतीति वि – अवसाययति । एवैनम् । एनम् प्राजापत्यम् । प्राजापत्यम् कृष्णम् । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । कृष्णमा । आ लभेत । लभेत वृष्टिकामः । वृष्टिकामः प्रजापतिः । वृष्टिकाम इति वृष्टि-कामः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै वृष्ट्या । वृष्ट्या ईशॆ ।

ईशॆ प्रजापतिम् । प्रजापतिमेव । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । एव स्वेन । स्वेन भागधयेन । भागधयेनोप । भागधयेनेति भाग-धयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै पर्जन्यम् । पर्जन्यं वर्.षयति । वर्.षयति कृष्णः । कृष्णो भवति । भवत्येतत् । एतद् वै । वै वृष्ट्यै । वृष्ट्यै रूपम् । रूप ए रूपेण । रूपेणैव । एव वृष्टिम् । वृष्टिमव । अवं रुन्धे । रुन्धे शबलः । शबलो भवति । भवति विद्युतम् । विद्युतमेव । विद्युतमिति वि – द्युतम् । एवास्मै । अस्मै जनयित्वा । जनयित्वा वर्.षयति । वर्.षयत्यवाशृङ्गः । अवाशृङ्गो भवति । भवति वृष्टिम् । वृष्टिमेव । एवास्मै । अस्मै नि । नि यच्छति ( ) । यच्छतीति यच्छति ॥ 52 (50/58) (असौ – शृणाति – मिथुनानां – नयति – यच्छति) (A8) T.S.2.1.9.1 - Kramam वरुण एं सुषुवाणम् । सुषुवाण मन्नाद्यम् । अन्नाद्यम् न । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । नोपं । उपानमत् । अनमथ् सः । स एताम् । एतां वारुणीम् । वारुणीम् कृष्णाम् । कृष्णां वशाम् ।

वशा मपश्यत् । अपश्यत् ताम् । ता । स्वायै । स्वायै देवतायै । देवताया आ । आ ऽलभत । अलभत ततः । ततो वै । वै तम् । तमन्नाद्यम् । अन्नाद्यमुप । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । उपानमत् । अनमद् यम् । यमलम् । अलमन्नाद्याय । अन्नाद्याय सन्तम् । अन्नाद्यायेत्यन्न – अद्याय । सन्तमन्नाद्यम् । अन्नाद्यम् न । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । नोपनमेत् । उपनमेथ् सः । उपनमेदित्युप - नमेत् । स एताम् । एतां वारुणीम् । वारुणीम् कृष्णाम् । कृष्णां वैशाम् । वशामा । आ लभेत । लभेत वरुणम् । वरुणमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मा अन्नम् । अन्नम् प्र । प्र यच्छति । यच्छत्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न – अदः । 53 (50/57) T.S.2.1.9.2 - Kramam एव भवति । भवति कृष्णा । कृष्णा भवति । भवति वारुणी । वारुणी हि । ह्येषा । एषा देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै मैत्रम् । समृद्ध्या इति सं - ऋद्ध्यै । मैत्र अतम् । श्वेतमा । आ लभित ।

लभैत वारुणम् । वारुणम् कृष्णम् । कृष्णमपाम् । अपाम् च । चौषधीनाम् । ओषधीनाम् च । च सन्धौ । सन्धावन्नकामः । सन्धाविति सं – धौ । अन्नकामो मैत्रीः । अन्नकाम इत्यन्न – कामः । मैत्रीर् वै । वा ओषधयः । ओषधयो वारुणीः । वारुणीरापः । आपोऽपाम् । अपाम् च । च खलु । खलु वै । वा ओषधीनाम् । ा । । ओषधीनाम् च । च रसम् । रसमुप । उप जीवामः । जीवामो मित्रावरुणौ । मित्रावरुणावेव । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धॆयेंन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मैं । अस्मा अन्नम् । अन्नम् प्र । प्र यच्छतः । यच्छतोऽन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न – अदः । एव भवति । भवत्यपाम् । 54 (50/56) T.S.2.1.9.3 - Kramam अपाम् च । चौषधीनाम् । ओषधीनाम् च । च सन्धौ । सन्धा वा । सन्धाविति सं – धौ। आ लभते। लभत उभयस्य।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 2.1)

उभयस्यावरुद्ध्यै । अवरुद्ध्यै विशाखः । अवरुद्धा इत्यव-रुद्ध्यै । विशाखो यूपः । विशाख इति वि – शाखः । यूपो भवति । भवति द्वे। द्वे हि। द्वे इति द्वे। ह्येते। एते देवते। एते इत्येते। । ॥ । । । देवते समृद्ध्यै । देवते इति देवते । समृद्ध्यै मैत्रम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । मैत्र७ श्वेतम् । श्वेतमा । आ लभित । लभित वारुणम् । वारुणम् कृष्णम् । कृष्णम् ज्योगामयावी । ज्योगामयवी यत् । ज्योगामयावीति ज्योक् - आमयावी । यन्मैत्रः । मैत्रो भवति । भवति । मित्रेण । मित्रेणैव । एवास्मै । अस्मै वरुणम् । वरुण्ं शमयति । शमयति यत् । यद् वारुणः । वारुणः साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स – अक्षात् । एवैनम् । एनं वरुणपाशात् । वरुणपाशान् मुञ्चति । वरुणपाशादिति वरुण-पाशात् । मुञ्चत्युत । उत यदि । यदीतासुः । इतासुर् भवति । इतासुरितीत – असुः । । । । भवति जीवति । जीवत्येव । एव देवाः । देवा वै । वै पुष्टिम् । पुष्टिम् न । नाविन्दन्न् ( ) । अविन्दन् ताम् । 55 (50/61)

T.S.2.1.9.4 - Kramam ताम् मिथुने । मिथुने ऽपञ्यन् । अपञ्यन् तस्याम् । तस्याम् न । न सम् । समराधयन्न् । अराधयन् तौ । तावश्विनौ । अश्विनावब्रूताम् । अब्रूतामावयोः । आवयोर् वै । वा एषा । एषा मा । मैतस्याम् । एतस्यां वदद्ध्वम् । वदद्ध्वमिति । इति सा । सा ऽश्विनौः । अश्विनोरेव । एवाभवत् । अभवद् यः । यः पुष्टिकामः । पुष्टिकामः स्यात् । पुष्टिकाम इति पुष्टि – कामः । स्याथ् सः । स एताम् । एतमाश्विनीम् । आश्वनीम् "यमीम् । यमीं "वशाम् । वशामा । आ लभेत । लभेताश्विनौ । अश्विनावेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधयनोप । भागधयनेति भाग-धयन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् पुष्टिम् । पुष्टिम् धत्तः । धत्तः पुष्यति । पुष्यति प्रजया । प्रजया पशुभिः । प्रजयति प्र – जया । पशुभिरिति पशु - भिः ॥ 56 (45/49) (अन्नादों - ऽन्नाद एव भवत्य - विन्दन् - पञ्चचत्वारिज्ञाच्च)

(A9)

T.S.2.1.10.1 - Kramam । । । । । आश्विनम् धूम्रललामम् । धूम्रललाममा । धूम्रललाममिति धूम्र – ललामम् । आ लभेत । लभेत यः । यो दुर्जाह्मणः । दुर्बाह्मणः सौमम् । दुर्बाह्मण इति दुः-ब्राह्मणः । सौमम् पिपासेत् । पिपासदिश्वनौ । अश्विनौ वै । वै देवानाम् । देवानामसोमपौ । असोमपावास्ताम् । असोमपावित्यसोम – पौ । आस्ताम् तौ । तौ पश्चा । पश्चा सोंमपीथम् । सोंमपीथम् प्र । सोंमपीथमिति सोम – पीथम् । प्राप्नुताम् । आप्नुतामश्चिनौ । अश्विनावेतस्य । एतस्य देवता । देवता यः । यो दुर्बाह्मणः । दुर्बाह्मणः सोमम् । दुर्बोह्मण इति दुः – ब्राह्मणः । सोमम् पिपासति । पिपासत्यश्चिनौ । अश्विना वेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयॆनेति भाग – धेयॆन । उप धावति । धावति तौ । तावॆव । एवास्मैं । अस्मै सोमपीथम् । सोमपीथम् प्र । सोमपीथमिति

सोमपीथः । सोमपीथो नमति । सोमपीथ इति सोम – पीथः ।

सोम – पीथम् । प्र यच्छतः । यच्छत उपं । उपैनम् । एन 🗸

नमति यत् । यद् धूम्रः । धूम्रो भवति । भवति धूम्रिमाणम् ।

द्वितीय काण्डे - प्रथमः प्रश्नः - (TS 2.1)

T.S.2.1.10.2 - Kramam

भवति मुखतः । मुखत एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् तेजः । तेजो दधाति । दधाति वायव्यम् । वायव्यम् गोमृगम् । गोमृगमा । गोमृगमिति गो–मृगम् । आ लभेत । लभेत यम् । यमजध्निवार्सम् । अजिं चिवा एस मिशि एसेयुः । अभिश एसेयु रपूता । अभिशर्संयुरित्यभि – शर्संयुः । अपूता वै । वा एतम् । एतं वाक् । वागृच्छति । ऋच्छति यम् । यमजिन्वा एसम् । अजिं छिवा ्स मिश्र ्सिन्त । अभिश्र ्सिन्त न । अभिशर्सन्तीत्यभि – शर्सन्ति । नैषः । एष ग्राम्यः । ग्राम्यः पशुः । पशुर् न । नारण्यः । आरण्यो यत् । यद् गोमृगः । गोमृगो न । गोमृग इति गो – मृगः । नेवं । इवैषः । एष ग्रामें । ग्रामे न । नारण्ये । अरण्ये यम् । यमजध्निवा एसम् । अजिघ्नवाण्स मिभशण्सन्ति । अभिशण्सन्ति वायुः ।

अभिशर्सन्तीत्यभि – शर्सन्ति । वायुर् वै । वै देवानाम् । देवानाम् पवित्रम् । पवित्रं वायुम् । वायुमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन। भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग – धेयेन। उप धावति । धावति सः । स एव ( ) । एवैनम् । 58 (50/56) T.S.2.1.10.3 - Kramam एनम् पवयति । पवयति पराची । पराची वै । वा एतस्मै । एतस्मै व्युच्छन्तीं । व्युच्छन्ती वि । व्युच्छन्तीतिं वि – उच्छन्तीं । व्युच्छति । उच्छति तमः । तमः पाप्मानम् । पाप्मानम् प्र । प्र विशति । विशति यस्य । यस्याश्विने । आश्विने शस्यमाने । शस्यमाने सूर्यः । सूर्यो न । नाविः । आविर् भवति । भवति सौर्यम् । सौर्यम् बहुरूपम् । बहुरूपमा । बहुरूपमितिं बहु – रूपम् । आ लभेत । लभेतामुम् । अमुमेव । एवादित्यम् । आदित्य ७ स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मात् । अस्मात् तमः । तमः पाप्मानम् । पाप्मानमपं । अपं हन्ति । हन्ति प्रतीचीं । प्रतीच्यंस्मै । अस्मै व्युच्छन्तीं । व्युच्छन्ती वि । व्युच्छन्तीतिं वि – उच्छन्तीं । व्युच्छति । उच्छत्यपं ।

अप तमः । तमः पाप्मानम् । पाप्मान ए हते । हत इति हते ॥ 59 (46/50) (ललामः – स एव – षट्चत्वारिङ्शच्च) (A10) T.S.2.1.11.1 - Kramam इन्द्रं वः । वो विश्वतः । विश्वतस्परि । परीन्द्रम् । इन्द्रम् नरः । नरो मरुतः । मरुतो यत् । यद्ध । ह वः । वो दिवः । दिवो या । या वः । वः शर्म । शर्मेति शर्म ॥ भरेष्टिन्द्रम् । इन्द्रण् सुहवम् । सुहवण् हवामहे । सुहवमिति सु – हवम् । हवामहे ऽ्होमुचम् । अज्होमुचज् सुकृतम् । अज्होमुचिमित्यज्हः – मुचम् । सुकृतम् दैव्यम् । सुकृतमिति सु-कृतम् । दैव्यम् जनम् । जनमिति जनम् ॥ अग्निम् मित्रम् । मित्रं वरुणम् । वरुण ए सातये । सातये भगम् । भगम् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी मरुतः । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । मरुतः स्वस्तये । स्वस्तय इति स्वस्तये ॥ ममत्तुं नः । नः परिज्मा । परिज्मा वसर्.हा । परिज्मॆति परिं-ज्मा । वसर्.हा ममत्तुं । ममतु वातः । वातो अपाम् । अपां वृषण्वान् । वृषण्वानिति वृषण्ण् - वान् ॥ शिशीत मिन्द्रापर्वता ।

इन्द्रापर्वता युवम् । इन्द्रापर्वतेतीन्द्रा-पर्वता । युवम् नः । न स्तत् । तन्नः । नो विश्वे । विश्वे वरिवस्यन्तु । वरिवस्यन्तु देवाः । देवा इति देवाः ॥ प्रिया वः । वो नाम । नाम हुवे । 60 (50/55) T.S.2.1.11.2 - Kramam हुवे तुराणाम् । तुराणामिति तुराणाम् ॥ आ यत् । यत् तपत् । तृपन् मरुतः । मरुतो वावशानाः । वावशाना इति वावशानाः ॥ श्रियसे कम् । कम् भानुभिः । भानुभिः सम् । भानुभिरितिं भानु – भिः । सम् मिमिक्षिरे । मिमिक्षिरे ते । ते रिक्मिभः । रिक्मिभिस्ते । रिमिभिरिति रिम – भिः । त ऋक्वभिः । ऋक्वभिः सुखादयः । ऋक्वभिरित्यृक्व – भिः । सुखादय इति सु – खादयः ॥ ते वाशीमन्तः । वाशीमन्त इष्मिणः । वाशीमन्त इति वाशि–मन्तः । इष्मिणो अभीरवः । अभीरवो विद्रे । विद्रे प्रियस्य । प्रियस्य मारुतस्य । मारुतस्य धाम्नः । धाम्न इति धाम्नः ॥ अग्निः प्रथमः । प्रथमो वस्भिः । वस्भिर् नः । वस्भिरिति वस् – भिः । नो अव्यात् । अव्याथ् सोमः । सोमो रुद्रेभिः । रुद्रेभिरभि । अभि रक्षतु । रक्षतु त्मना । त्मनेति त्मना ॥ इन्द्रो मरुद्धिः । vedavms@gmail.com Page 72 of 79

मरुद्धिर्. ऋतुधा । मरुद्धिरिति मरुत् – भिः । ऋतुधा कृणोतु । ऋतुधत्यृतु – धा । कृणोत्वादितैः । आदित्यैर् नः । नो वरुणः । वरुणः सम् । सर् शिशातु । शिशात्विति शिशातु ॥ सम् नः । नो देवः । देवो वसुभिः । वसुभि रिगनः । वसुभिरिति वसु – भिः । अग्निः सम् । सर् सोमः । **61** (**50/58**) T.S.2.1.11.3 - Kramam सोमस्तनूभिः । तनूभी रुद्रियाभिः । रुद्रियाभिरिति रुद्रियाभिः ॥ समिन्द्रः । इन्द्रो मरुद्धिः । मरुद्धिर्. यज्ञियैः । मरुद्धिरिति मरुत् – भिः । यज्ञियैः सम् । समादित्यैः । आदित्यैर् नः । नो वरुणः । वरुणो अजिज्ञिपत् । अजिज्ञिपदित्यजिज्ञिपत् ॥ यथाऽऽदित्याः । आदित्या वसुभिः । वसुभिः सम्बभूवुः । वसुभिरिति वसुं - भिः । सम्बभूवुर् मरुद्धिः । सम्बभूवुरितिं सं - बभूवुः । मरुद्धी रुद्राः । मरुद्धिरिति मरुत् – भिः । रुद्राः समजानत । समजानताभि । समाजानतिति सं – अजानत । अभीत्यभि ॥ एवा त्रिणामञ् । त्रिणामञ्हणीयमानाः । त्रिणामन्त्रिति त्रि – नामञ् ।

अहणीयमाना विश्वे । विश्वे देवाः । देवाः समनसः । समनसो भवन्तु । समनस इति स – मनसः । भवन्त्वितं भवन्तु ॥ कुत्रा चित् । चिद् यस्य । यस्य समृतौ । समृतौ रण्वाः । समृताविति सं – ऋतौ । रण्वा नरः । नरो नृषदने । नृषदन इति नृ – सदने ॥ अर्.हंन्तश्चित् । चिद् यम् । यमिन्धते । इन्धते सञ्जनयन्ति । सञ्जनयन्ति जन्तवः । सञ्जनयन्तीति सं – जनयन्ति । जन्तव इति जन्तवः ॥ सम् ँयत् । यदिषः । इषो वनामहे । वनामहे सम् । स्ं हव्या । हव्या मानुषाणाम् । मानुषाणामिति मानुषाणाम् ॥ उत द्युम्नस्य । द्युम्नस्य शवसः । शवस ऋतस्य । 62 (50/59) T.S.2.1.11.4 - Kramam ऋतस्य रिमम् । रिममा । आ ददे । दद इति ददे ॥ यज्ञो देवानाम् । देवानाम् प्रति । प्रत्येति । एति सुम्नम् । सुम्नमादित्यासः । आदित्यासौ भवता । भवता मृडयन्तः । मृडयन्त इति मृडयन्तः ॥ आ वः । वोऽर्वाचीं । अर्वाचीं सुमतिः । सुमतिर् ववृत्यात् । सुमतिरिति सु – मतिः । ववृत्याद एहोः । अ एहोश्चित् । चिद् या । या वरिवोवित्तरा । वरिवोवित्तराऽसत् ।

वरिवोवित्तरेतिं वरिवोवित् – तरा । असदित्यसत् ॥ शुचिरपः । अपः सूयवसाः । सूयवसा अदब्धः । सूयवसा इति सु – यवसाः । अदब्ध उप । उप क्षेति । क्षेति वृद्धवयाः । वृद्धवयाः सुवीरः । वृद्धवया इति वृद्ध – वयाः । सुवीर इति सु – वीरः ॥ निकष्टम् । तम्(2) घ्नन्ति । घ्नन्त्यन्तितः । अन्तितौ न । न दूरात् । दूराद् यः । य आदित्यानाम् । आदित्यानाम् भवति । भवति प्रणीतौ । प्रणीताविति प्र-नीतौ ॥ धारयन्त आदित्यासः । आदित्यासो जगत् । जगथ् स्थाः । स्था देवाः । देवा विश्वस्य । विश्वस्य भुवनस्य । भुवनस्य गोपाः । गोपा इति गो – पाः ॥ दीर्घाधियो रक्षमाणाः । दीर्घाधिय इति दीर्घ - धियः । रक्षमाणा असुर्यम् । 63 (50/55) T.S.2.1.11.5 - Kramam असुर्यमृतावानः । ऋतावान श्चयमानाः । ऋतावान इत्यृत – वानः । चयमाना ऋणानि । ऋणानीत्यृणानि ॥ तिस्रो भूमीः । भूमीर् धारयन्न् ।

असुर्यमृतावानः । ऋतावान श्रयमानाः । ऋतावान इत्यृत – वानः । चयमाना ऋणानि । ऋणानीत्यृणानि ॥ तिस्रो भूमीः । भूमीर् धारयन् । धारयन् त्रीन् । त्री एरुत । उत द्यून् । द्यून् त्रीणि । त्रीणि व्रता । व्रता । विदये । विदये अन्तः । अन्तरेषाम् । एषामित्येषाम् ॥ ऋतेनादित्याः ।

आदित्या महिं। महिं वः। वॊ महित्वम्। महित्वम् तत्। महित्वमितिं महि-त्वम् । तदर्यमन्न् । अर्यमन्. वरुण । वरुण मित्र । मित्र चारु । चार्विति चारु ॥ त्यान् नु । नु क्षित्रियान् । क्षित्रिया ए अवः । अव आदित्यान् । आदित्यान्. याचिषामहे । याचिषामह इति याचिषामहॆ ॥ सुमृडीकाङ् अभिष्टयॆ । सुमृडीकानितिं सु–मृडीकान् । अभिष्टय इत्यभिष्टये ॥ न दक्षिणा । दक्षिणा वि । वि चिकिते । चिकितॆ न । न सव्या । सव्या न । न प्राचीनम् । प्राचीनमादित्याः । आदित्या न । नोत । उत पश्चा । पश्चेति पश्चा ॥ पाक्या चित् । चिद् वसवः । वसवो धीर्या । धीर्या चित् ( ) । चिद् युष्मानीतः । 64 (50/53) T.S.2.1.11.6 - Kramam युष्मानीतो अभयम् । अभयम् ज्योतिः । ज्योतिरश्याम् । अञ्यामित्यञ्याम् ॥ आदित्याना मवसा । अवसा नूतनेन । न्तनेन सक्षीमहि । सक्षीमहि शर्मणा । शर्मणा शन्तमेन । शन्तमेनेति शम् – तमेन ॥ अनागास्त्वे अदितित्वे । अनागास्त्व इत्यनागाः – त्वे । अदितित्वे तुरासः । अदितित्व इत्यदिति – त्वे ।

द्वितीय काण्डे - प्रथमः प्रश्नः - (TS 2.1)

तुरास इमम् । इमं यज्ञम् । यज्ञम् दधतु । दधतु श्रोषमाणाः । श्रोषमाणा इति श्रोषमाणाः ॥ इमं में । मे वरुण । वरुण श्रुधि । श्रुधी हवम् । हवमद्य । अद्या च । च मृडय । मृडयेति मृडय ॥ त्वामवस्युः । अवस्युरा । आ चके । चक इति चके ॥ तत् त्वा । त्वा यामि । यामि ब्रह्मणा । ब्रह्मणा वन्दमानः । वन्दमानस्तत् । तदा । आ शास्ते । शास्ते यजमानः । यजमानो हविर्भिः । हविर्भिरितं हिवः – भिः ॥ अहेडमानो वरुण । वरुणेह । इह बोधि । बोध्युरुञ्च । उरुञ्च मा । उरुञ्च सत्युरु – ञ्च सा । मा नः । न आयुः । आयुः प्र । प्र मोषीः । मोषीरिति मोषीः ॥ 65 (49/52) (नामा – ऽग्निः सङ् – शवसॊ – रक्षमाणा – धीर्यां चिदॆ – कान्न पञ्चाशच्च) (A11)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 2.1)

First and Last Padam of First Prasnam of Kandam 2 । । (वायव्यं – प्रमोषीः)

> । ॥ हरिः ओं ॥

॥ इति द्वितीय काण्डे प्रथमः प्रश्नः क्रम पाठ समाप्तः॥ -----

द्वितीय काण्डे - प्रथमः प्रश्नः - (TS 2.1)

<u>Details of Panchati, Padam and Krama Vaakyam for Kandam 2 – Prasanam 1 – (TS 2.1)</u>

	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Anuvakam 1	6	313	371
Anuvakam 2	9	443	507
Anuvakam 3	5	265	301
Anuvakam 4	8	392	449
Anuvakam 5	7	353	406
Anuvakam 6	5	253	305
Anuvakam 7	7	369	430
Anuvakam 8	5	250	285
Anuvakam 9	4	195	223
Anuvakam 10	3	146	164
Anuvakam 11	6	299	332
Total →	65	3278	3773